

Noul avânt al economiei Uniunii Sovietice

Oamenii muncii din toată lumea au luat cunoștință cu mult interes de Comunicatul cu privire la rezultatele îndeplinirii Planului de stat de dezvoltare a economiei naționale a U.R.S.S. pe 1954. El este încă o dovadă a creșterii neîncetate a forței economice a Uniunii Sovietice, în slujba ridicării neconținute a nivelului de trai al poporului, a întăririi capacității de apărare a patriei și a apărării păcii și colaborării internaționale. Datele și cifrele cuprinse în Comunicat arată concis și grațios că cel de al cincilea plan cincinal va fi îndeplinit și chiar depășit într-o serie de ramuri foarte importante ale economiei naționale a U.R.S.S., realizându-se noi victorii pe drumul desăvârșirii construcției societății socialiste și a trecerii treptate de la socialism la comunism.

Industria sovietică în ansamblu a îndeplinit planul anual al producției globale în proporție de 103%, ceea ce reprezintă o creștere de 13% în comparație cu anul 1953 și de 65% în comparație cu anul 1950. Astfel, se poate spune că sarcina prevăzută în cel de al cincilea plan cincinal — creșterea cu 70% a producției industriale — va fi îndeplinită înainte de termen.

În 1954, a continuat să crească producția industriei grele, temelia temelii întregii economii sovietice, a ridicării nivelului de trai al poporului și a întăririi capacității de apărare a Statului Sovietic. A fost depășit planul de producție a numeroase feluri de produse ale industriei extractive, energetice, prelucrătoare, constructoare de mașini, chimice ș.a. Întărirea industriei grele a asigurat creșterea producției tuturor celorlalte ramuri ale industriei, inclusiv a producției de mărfuri de consum popular — îmbrăcăminte, încălțăminte, alimente, obiecte de uz cultural ș.a. Au continuat, în anul trecut, lucrările pentru dezvoltarea și introducerea tehnicii noi; s-au introdus noi procese tehnologice și s-a lărgit folosirea automatizării și mecanizării producției, ceea ce a contribuit într-o măsură însemnată la creșterea productivității muncii.

O expresie a considerabilei dezvoltări a capacității de producție a tuturor ramurilor economiei naționale sovietice este faptul că numai în decursul anului 1954 au fost construite și date în folosință peste 600 de mari întreprinderi industriale.

Istoria lumii va înscrie la loc de frunte succesul realizat în 1954 de știința și tehnica sovietică prin punerea în funcțiune a primei centrale electrice industriale pe bază de energie atomică, cu o putere utilă de 5000 kw. Faptul că Uniunea Sovietică este prima țară care a deschis practic minunatele perspective ale folosirii în scopuri pașnice a energiei inepuizabile a nucleului atomic este o nouă mărturie de nezdărnicat a politicii pașnice a statului și poporului sovietic.

În cursul anului trecut, întregul popor sovietic a desfășurat o luptă eroică, sporind, după cuvintele lui Gorki, „temperatura energiei în muncă”, pentru transpunerea în viață a vastului program elaborat de P.C.U.S. și de Guvernul Sovietic cu privire la avântul continuu al tuturor ramurilor agriculturii. Suprafața totală însămișată cu culturi de toamnă și de primăvară a crescut cu 8,9 milioane hectare în comparație cu 1953. Recolta efectivă de cereale, precum și colectările și achizițiile de cereale au fost în 1954 mai mari decât în 1953, deși în sudul Ucrainei și în regiunea Volgă au fost condiții meteorologice nefavorabile culturilor agricole.

Una dintre cele mai mari realizări ale agriculturii socialiste sovietice este îndeplinirea și depășirea sarcinilor fixate de partid și guvern cu privire la sporirea continuă a producției de cereale și la valorificarea pământurilor virgine și întelenite. În colhozurile și sovhozurile din Kazahstan, Siberia, Ural, regiunea Vol-

găi și Caucazul de nord, au fost arate pământuri virgine și întelenite în suprafață de peste 17 milioane hectare, față de 13 milioane hectare, cit s-a prevăzută în plan.

Industria socialistă a contribuit la întărirea continuă a bazei tehnico-materiale a agriculturii, trimițându-i 137.000 tractoare de uz general, zeci și sute de mii de tractoare prașitoare, combine variate, autocamioane, semănători, cultivate ș.a.

Ca o consecință a marilor realizări în producție ale oamenilor sovietici, în anul trecut a crescut apreciabil nivelul lor de trai material și cultural. Acest fapt își găsește oglindirea în dezvoltarea comerțului sovietic, în depășirea planului anual de circulație a mărfurilor cu amănuntul, în noua reducere — a șaptea de a desființarea sistemului cartelelor — a prețurilor de stat cu amănuntul la mărfurile de consum popular, efectuată la 1 aprilie 1954, precum și în creșterea cu 18% față de 1953 și cu 80% față de 1950 a cantității de mărfuri vândute populației.

La creșterea binefăcătoare a nivelului de trai al poporului sovietic, a contribuit sporirea cu 11% față de 1953 a veniului național, reducerea prețurilor de stat la mărfurile de consum popular și însemnatele succese obținute în dezvoltarea agriculturii. Prin creșterea salariului nominal și reducerea prețurilor, salariul real al muncitorilor și funcționarilor a crescut cu 5%. Au crescut considerabil — în urma înlesnirilor fiscale și a măsurilor privind colectările și achizițiile de stat — și veniturile colhoznicilor și colhozurilor.

Statul Sovietic acordă toată grija ridicării nivelului cultural al poporului sovietic. Crește an de an numărul elevilor școlilor medii de la orașe și sate, se generalizează învățământul mediu general în capitalele republicilor, în orașele de subordonare republicană, în centrele regionale, de ținut și în centrele industriale mai importante. Față de 1953, numărul absolvenților școlilor medii a crescut cu 76%. Peste 560.000 tineri specialiști au absolvit institutele de învățământ superior și cele medii speciale.

Cit de grațioase sînt concluziile ce se pot trage din compararea economiei Uniunii Sovietice cu economia celor mai puternice țări capitaliste, S.U.A.!

Astfel, în timp ce planurile de dezvoltare ale economiei sovietice sînt depășite consecvent, ajungîndu-se ca în cursul unui cincinal producția industrială aproape să se dubleze, producția industrială a S.U.A. scade, nivelul ei fiind în 1954 cu 9% mai scăzut decât în iulie 1953.

Succesele economiei sovietice umplu de bucurie pe oamenii muncii din toate țările și constituie unul din cele mai prețioase aporturi la cauza întăririi păcii în lume și a prieteniei între popoare.

Oamenii muncii din țara noastră au primit cu entuziasm vestea despre noile victorii pașnice ale Uniunii Sovietice; în succesele poporului sovietic ei văd un factor de seamă care influențează favorabil mersul construcției vieții noastre noi, socialiste.

Poporul român, eliberat și sprijinit multilateral și permanent de către poporul sovietic în opera sa de construire a socialismului, consideră ca un eveniment de cea mai mare însemnatate în drumul său spre un viitor luminos faptul că Guvernul Sovietic a hotărât să acorde unor state prietene — printre care și țării noastre — ajutor tehnico-științific și de producție în domeniul folosirii pașnice a energiei atomice. Fiecare om al muncii din țara noastră este adînc recunoscător poporului sovietic pentru marele ajutor pe care ni-l acordă.

Marile succese ale oamenilor sovietici constituie pentru poporul nostru un puternic imbold în lupta pentru îndeplinirea și depășirea cincinalului, pentru întărirea și înflorirea scumpii noastre patrii.

VEAC NOU

Organ al Consiliului General A.R.L.U.S.

ANUL XI Nr. 4 VINERI 28 IANUARIE 1955 4 PAGINI, 25 BANI

Pe căile văzduhului

Avionul a plecat din sudul Uniunii Sovietice și aduce la Moscova muncitori care și-au petrecut concediul de odihnă pe litoralul mării, un profesor din Harkov chemat la o sesiune științifică, o bătrînă care vrea să-și viziteze băiatul, student la medicină, apol tehniciani, muncitori, colhoznici, profesori.

Ei văd jos Cremlinul, Universitatea cea nouă de Coșelene Lenin și întreaga Moscova. Avionul aterizează curînd la aeroportul central din Moscova, unul din cele mai vestite din lume, de unde pleacă în toate direcțiile liniile aeriene sovietice. O uriașă hartă arată itinerariile și legăturile aeriene cu numeroase ținuturi ale Uniunii Sovietice și cu toate țările lumii. Pe vreme bună sau ger de -30°, aici aterizează sau decolează cite un avion la fiecare cinci minute.

Avioane „Aeroflot”-ului străbat o rețea lungă de 260.000 km, cea mai mare din lume. Nici o altă țară nu are o linie aeriană ca cea dintre Moscova și Vladivostok, lungă de 6500 km și străbătută de avion în 2 zile fără a depăși granițele patriei.

Aviația civilă sovietică a realizat o securitate a zborului încă neegalată, datorită perfecțiunii tehnice a aparatelor și minunatele calificări a personalului de bord. Călătorii aeriene îi vin în sprijin o imensă rețea de stațiuni meteorologice, stațiuni de radio-emisie și recepție, o rețea de faruri puternice care punctează ruta noaptea sau pe ceață, precum și sume-oase aeroporturi intermediare.

Unul din cei mai cunoscuți piloți „Aeroflot”, N. A. Nevikov, a străbătut 3.000.000 km, fiind decorat de trei ori cu distincția de „Milionar al aerului”. El și ceilalți piloți învață continuu, desăvârșindu-și calificarea. Pe lângă pasageri, aviația civilă sovietică transportă și mărfuri: cantitatea acestora s-a ridicat încă în 1952 la 500.000 tone, depășind apreciabil transporturile din orice țară a lumii.

Aviația sovietică este unică în lume și prin multilateralitatea destinațiilor sale: ea sprijină agricultura, munca sanitară, silvicultura, varietate lucrării de cercetare științifică. Astfel, aviația de mare contribuie la combaterea dăunătorilor culturilor agricole din întreaga Uniune Sovietică, ba chiar și din alte țări vecine. Aviația civilă sovietică realizează o securitate a zborului încă neegalată, datorită perfecțiunii tehnice a aparatelor și minunatele calificări a personalului de bord.

Avioane speciale, dotate cu aparate adecvate, cum e aeromagnometrul, fac cercetări geologice rapide și exacte, care alături de cercuri drumuri nesfârșite cu caravanele și străduința de ani de zile.

Alte avioane servesc cercetărilor cartografice, fotografiind dintr-un singur zbor cite o întreagă regiune.

Aviația civilă sovietică dintr-un bogat și multilateral ajutor constructorilor comunisti.

În clișeu: La aerodromul central din Moscova.

deasupra pădurilor pentru a semnală îndată eventuale incendii și a cere stăvirea acestora. El aduc ajutor sanitar bolnavilor și accidentaților sau îi transportă pe aceștia la spitalele indicate. Deseri, medici chemați de bolnavi aterizează cu parashuta în localități improvizate pentru aterizarea avionului și pot primi, tot pe astfel de căi, chiar aparate medicale speciale.

Piloții aerieni sovietici dau mult ajutor fetei de vinători de balene din Arctica și fetei de pescuit, descoperind și comunicînd locul balenelor sau cercetînd cu aparate de radiolocație așezarea bancurilor de pește. Chiar din avioane se vinează focii și morse, precum și lupi.

Avioane speciale, dotate cu aparate adecvate, cum e aeromagnometrul, fac cercetări geologice rapide și exacte, care alături de cercuri drumuri nesfârșite cu caravanele și străduința de ani de zile.

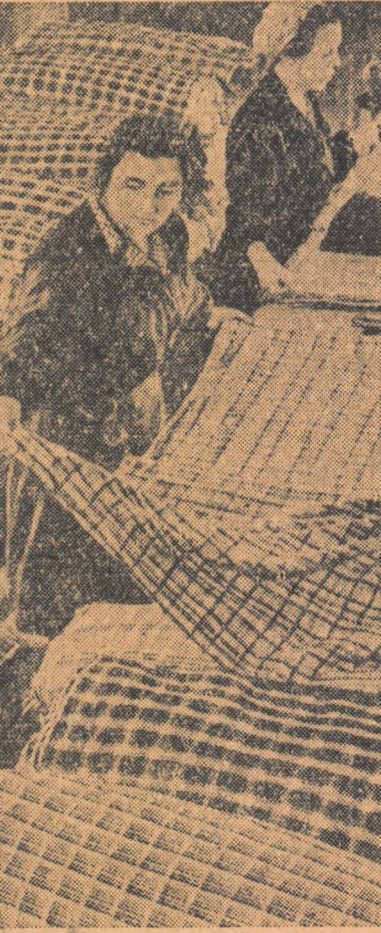
Alte avioane servesc cercetărilor cartografice, fotografiind dintr-un singur zbor cite o întreagă regiune.

Aviația civilă sovietică dintr-un bogat și multilateral ajutor constructorilor comunisti.

În clișeu: La aerodromul central din Moscova.

deasupra pădurilor pentru a semnală îndată eventuale incendii și a cere stăvirea acestora. El aduc ajutor sanitar bolnavilor și accidentaților sau îi transportă pe aceștia la spitalele indicate. Deseri, medici chemați de bolnavi aterizează cu parashuta în localități improvizate pentru aterizarea avionului și pot primi, tot pe astfel de căi, chiar aparate medicale speciale.

Piloții aerieni sovietici dau mult ajutor fetei de vinători de balene din Arctica și fetei de pescuit, descoperind și comunicînd locul balenelor sau cercetînd cu aparate de radiolocație așezarea bancurilor de pește. Chiar din avioane se vinează focii și morse, precum și lupi.

MODELE NOI

Industria sovietică produce de bunuri de larg consum pune la îndemna populației produse din ce în ce mai multe, de calitate superioară. În anul 1954 producția textilă și de tricotate a sporit față de anul 1953 în proporție de 108-120%. A sporit mult producția de țesături și tricotate superioare din lână și mătase naturală și artificială.

În fotografie: Cîteva din cele peste 40 de stofe ceoșex produse de fabrica „Jelenov” din Leningrad.

S-a ivit un sat în stepă...

E vorba de un sat în care locuiesc muncitorii unui sovhoz. Satul încă n-a fost trecut pe hartă. Dealțel, e și greu să-și spuie sat. În stepa acoperită de zăpadă, se află citeva case singuratic. Însă aici sosesse într-una tractoare și mașini agricole, combustibil și grîne de sămînță, cărămidă și țesături. Se lasă amurgul. În case, se aprinde lumina electrică — ferestrele par a fi niște faruri în stepă. Se aude deodată glasul crăicului de la radio Moscova. Încă din primele zile, au fost aduse în noile sovhozuri centrale electrice mobile. Se depun toate străduințele ca entuziaștii soșiși aici la deslășirea pămîntului să aibă confortul elementar: lumină electrică, radio, legături telegrafice asigurate.

Fiecare sovhoz nou va primi în acest an centrale electrice mobile, care și-au cîștigat un renume bine meritat printre agricultorii. Ele pot fi reparate ușor, funcționează bine și sînt ieftine. Cea mai puternică dintre ele, cea cu marca „J.E.S.-60” e larg folosită la mecanizarea reparărilor de drumuri și a lucrărilor de construcție din agricultură. Centrala e dotată cu un motor Diesel de tipul aceluia de la tractorul „S-80”. Altă centrală, „J.E.S.-30”, cu motor Diesel de la tractorul „D.T.-54”, poate fi manipulată de orice mecanic sau tractorist. Mai există încă două tipuri de centrale, cu capacități mai mici, putînd fi folosite pentru mecanizarea sortării, curățirii și încălzirii grînelor, tar seara, pentru deservirea a 200-250 becuri electrice.

Poporul sovietic se pregătește de alegeri

Cu conștiința unui înalt simț de răspundere, oamenii sovietici propun pe candidații pentru alegerile de deputați în Sovietele Supreme ale republicilor naționale și autonome, și în sovietele locale ale celor ce muncesc. Alegerile se vor desfășura în cursul lunilor februarie și martie.

Poporul sovietic acordă încrederea sa celor mai buni reprezentanți ai săi — patrioților înflăcărați, luptătorilor devotați cauzei construcției comunismului. Oamenii sovietici sînt conștienți că Sovietele Supreme ale republicilor, în noua lor componență, vor avea de rezolvat importante sarcini ale construcției comunismului, problemele dezvoltării neconținute a industriei grele, ale avântului vertiginos al agriculturii și al producției bunurilor de larg consum, ale întăririi capacității de apărare a patriei iubite.

Alegătorii sovietici au propus în primul rînd drept candidații pe conducătorii Partidului Comunist și ai Guvernului Sovietic, care își consacra toate forțele luptei pentru fericirea poporului, pentru victoria comunismului. Cu acest prilej ei au exprimat dragostea neîmămurată pe care o nutrește poporul față de partid și guvern, hotărîrea neclintită de a lupta și de acum înainte pentru noi succese în construirea comunismului. Într-o scrisoare deschisă, adresată comisiilor electorale de circumscripții, conducătorii partidului și guvernului au mulțumit alegătorilor pentru încrederea arătată și au acceptat să candideze, precizînd totodată, potrivit indicațiilor date de C.C. al P.C.U.S. circumscripțiile electorale pentru care candidează.

Dintre candidații desemnați de popor fac parte muncitorii înalți, frunțași ai recoltelor bogate, eminenți oameni de știință, literatură și artă.

Cu un îndreptățit sentiment de mîndrie profesională îi propunem candidid în alegere de deputați pentru Sovietul Suprem al R.S.F.S.R. pe Vasili Korolov — a spus A. Dmitriev, în cadrul unei adunări a zidarilor din Moscova. El a muncit cu nestăvîrit entuziasm pentru reconstrucția capitalei noastre. Multe clădiri frumoase sînt înălțate de mîna lui. Brigada frunțașă a lui Korolov a înălțat metodele vechi de muncă și realizează azi peste trei norme într-un schimb.

Și alți muncitori vechi, ca Serafima Kotova, P. S. Lebedeva, A. G. Știrina, colhoznici înalți ca P. I. Ajirkov, Z. P. Petrov, eminenți oameni de știință ca I. Petrovski, rectorul universității „Lomonosov”, scriitorii și artiștii cunoscuți ca K. Fedin și K. Zubov au fost propuși candidați.

Pe tot cuprînsul Uniunii Sovietice au loc adunări preelectorale în cadrul cărora oamenii sovietici dezbate probleme legate de alegeri.

În ziua alegerilor, vasul nostru se va afla în apele Mării Albe — a spus M. Kolobov, căpitan secund al vasului „Sibirskov”. Toțișii marinarii noștri își vor alege deputații în același timp cu locuitorii Leningradului. Circumscripția electorală creată pe vas face parte din districtul electoral „Kuibșev”, din Leningrad.

Așteptăm cu nerăbdare ziua alegerilor. Ele sînt o sărbătoare scumpă a întregului popor — a declarat la o adunare a colectivului uzinelor „Krasnii Proletarii” din Moscova, strungarul G. Mișalov.

Poporul sovietic își rostește hotărîrea fermă de a obține noi și mărețe victorii pe calea neîncetatei dezvoltări economice și a întăririi patriei, pe calea fărâșării și colaborării internaționale.

Energia atomică în slujba omului

27 iunie 1954... Viitorul istoric va scrie că în această zi a fost pusă în funcțiune în U.R.S.S. prima centrală electrică din lume pe bază de energie atomică. De atunci ea dă curent electric industriei și agriculturii din regiunile învecinate. Pentru prima oară, turbina industrială este acționată nu de energia chimică a combustibilului, nu de energia mecanică a apei în cădere, ci de energia nucleului atomic eliberată de om. Este semnificativ că energia nucleară industrială a făcut primul său pas pașnic tocmai în Uniunea Sovietică.

Omul a supus treptat resursele energetice ale naturii. El a forțat apa și vîntul, petrolul și cărbunele să lucreze pentru dînsul. Mai pe scurt, se poate spune: omul a forțat soarele să lucreze. În focarele centralelor electrice și a mașinilor cu aburi, în cilindrii motoarelor cu ardere internă, se eliberează energia razelor solare, înmagazinată de vegetație cu sute de milioane de ani în urmă. Evaporînd apa de pe suprafața mîrilor și oceanelor, soarele reînnoiește neîntrerîndu rezervele de energie hidrolică ale fluviilor. Prin vîntul deplasării ale diferitelor straturi ale atmosferei, soarele creează vîntul. Toate rezervele de energie de pe pămînt utilizate pînă acum sînt create de soare.

Astăzi, în fața ochilor noștri la naștere o nouă energetică — energetică nucleară atomică. Decodată, proprietățile ei nu sînt prea mari, însă ei îi aparține viitorul. Supunerea nucleului atomic poate fi comparată cu un alt jalon măreț în istoria dezvoltării societății, cu supunerea focului.

... Focul produs prin frecare — scrie F. Engels — i-a dat pentru prima dată omului posibilitatea să domine o forță naturală, separînd-l astfel în mod definitiv de lumea animată. Acest mare

E. ADIROVICI
doctor în științe fizico-matematice

eveniment și-a găsit întruchipare poetică în minunatul mit al lui Prometheus. Invățînd să creeze focul, omul a putut folosi energia chimică a corpurilor inflamabile. Dar au trecut zeci de mii de ani pînă să se facă primul pas de la folosirea primitivă a acestei energii, nemijlocit sub formă de căldură, spre transformarea ei în energie mecanică, spre perfecționarea muncii.

Astfel, întreaga istorie anterioară a energeticii este istoria perfecționării mijloacelor de folosire a energiei chimice și mecanice. Evenimentele ai căror contopirînt sîntem, marchează o etapă calitativ nouă — începutul stăpînirii de către om a unei noi forțe a naturii, incomparabil mai puternice.

Un kilogram de uraniu dă 20 milioane kilowatt-ore, adică cit produce 2.500 tone de cel mai bun cărbune. Descompunerea uraniului este doar primul pas al energeticii nucleare, cînd se extrage numai a mia parte din energia cuprinsă în nucleul atomic. Știința a stabilit că energia atomică nu este cuprinsă numai în uraniu, plutoniu și hidrogen, ci în toate corpurile care ne înconjoară. Rezervele ei sînt nesecate.

Stăpînirea științifică și tehnică a proceselor nucleare este o victorie minunată a gândirii omenești. Pentru aceasta, au trebuit să fie descoperite legile fenomenelor care au loc în nucleul atomic, pe distanțe egale cu a miliona parte din a miliona parte dintr-un milimetru.

Noi știm acum că nucleul atomic este arena de luptă a unor forțe colosale. El este format din particule cu sarcină pozitivă — protoni — și particule neutre, — neutroni. Forțele de respingere electrică ce acționează între protoni tind să distrugă nucleul. Forțele de atracție nucleară, dimpotrivă, rețin particulele împreună și contribuie la păstrarea integrității nucleului. Urmiul a ajuns primul combustibil nuclear, pentru că lui i se puteau cere mai ușor condiții ca forțele de respingere să învingă atracția nucleară. În acest caz, nucleul se distruge, iar arșiile formate se împrăștie cu o viteză uriașă. În reactorul nuclear (cazanul cu uraniu), unde se înfăptuiește separarea pe cale industrială a energiei atomice, toate acestea se petrec într-un incetinitor — grafit și alte citeva substanțe.

Trecînd printr-un strat de grafit, particulele formate prin descompunerea nucleului, sînt frînate și transmit energia lor încetîntorului, care din această cauză se încălzește. Căldura obținută servește la încălzirea apei sau a oricărui alt lichid, la transformarea apei în aburi, la supraîncălzirea aburilor. La rîndul său, aburul pune în mișcare o turbină cuplată cu un generator electric.

Stăpînirea energiei nucleului atomic înseamnă nu numai dezvoltarea uriașă a energeticii, ci și transformarea calitativă treptată a întregii tehnici. Folosirea combustibilului nuclear va revoluționa cu timpul și ramura transporturilor. Multe probleme care nu se pot rezolva cu ajutorul motorului cu ardere internă sau al motorului cu reacție, vor deveni reale și realizabile. Avioanele cu reactori nucleari vor atinge o rază de zbor fără escale nemărginită. Consumul infim de combustibil nuclear face ca perspectivele utilizării lui în transportul maritim, feroviar și în alte feluri de transport să fie foarte promițătoare.

La muzeul „Krasnaia Presnia”

„În luna octombrie 1917, aici a fost sediul comitetului raional al P.M.S.D.R. (b) și al comitetului revoluționar al raionului „Krasnaia Presnia”. Aceste cuvinte sînt înscrise pe placa comemorativă fixată pe zidul casei nr. 4 de pe strada Bolșevitskaja, din Moscova. În prezent, în această casă se află muzeul „Krasnaia Presnia”.

Muzeul cuprinde documente expozate care vorbesc despre lupta eroică a muncitorilor din Presnia în timpul revoluției din 1905-1907 și în perioada Marii Revoluții Socialiste din Octombrie 1917. Sălile muzeului sînt în permanență pline de vizitatori. Motozivilii cercetează cu un deosebit interes tablourile, documentele, manifestele.

Recent, muzeul a fost vizitat de muncitorii și funcționarii combinatului „Trihognalnaia Manufaktura”. El au ascultat cu un viu interes povestirile lui Mihail Stepanovici Nikolazev, un bătrîn muncitor din cartierul „Krasnaia Presnia”. În prezent pensionar, de preț în mintea din 1905, M. S. Nikolazev lucrea pe alături ca lăcătuș în timpul războaielor armate, el a condus un detașament de luptă în grup de tineri de la combinatul „Trihognalnaia Manufaktura” și a înțeles cu bătrînul muncitor Vladimir Alexeevici Gorskov, care a participat de asemenea la războai armate. El a povestit tinerilor despre războai, despre lupta muncitorilor pe baricade.

Abundența de energie va face inutilă munca fizică grea și va contribui la eliberarea omului pentru activități creatoare.

...Energia atomică a intrat pentru prima oară în viața omului nu ca un bun de preț, ci ca o forță de distrugere. Și astăzi există peste ocean oameni care își spun savanți și care scriu în paginile ziarelor și revistelor despre noile posibilități de distrugere, de omor în masă. Alții, cuprinși de panică, tipăd despre caracterul dăunător al științei care, chipurile, ar aduce pieirea omenirii. Punerea în funcțiune în Uniunea Sovietică a primei centrale electrice pe bază de energie atomică demonstrează că în mîna oamenilor sovietici, energia atomică nu este un mijloc de distrugere, ci un mijloc de creare. În Uniunea Sovietică, această forță servește în mod practic construcției comunismului.

Abundența de energie va face inutilă munca fizică grea și va contribui la eliberarea omului pentru activități creatoare.

Atomii realizați pe cale artificială în cazanele nucleare sînt radioactivi. Iar radiația radioactivă, după cum se știe, omorînd bacteriile, distruge tumorile vătămătoare, produce transformări adînci, în însușirile biologice, chimice și fizice ale substanțelor. Elementele radioactive sînt excepțional de rare și scumpe. Reactorii nucleari pot crea elemente radioactive artificiale ieftine și în cantități care corespund cu sute de tone de radu.

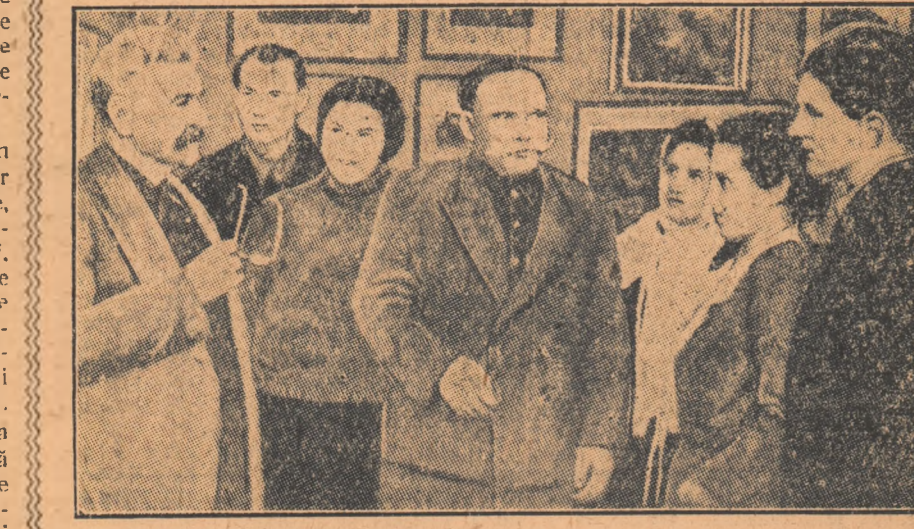
Forța aceasta nouă și puternică va permite să se schimbe cursul rîurilor, să se populeze și să înflorească ținuturile lipsite astăzi de apă, să se topească ghețurile eterne, să se cucerească noi bogății ascunse în adîncul scoarței pămîntului.

Abundența de energie va face inutilă munca fizică grea și va contribui la eliberarea omului pentru activități creatoare.

Abundența de energie va face inutilă munca fizică grea și va contribui la eliberarea omului pentru activități creatoare.

Abundența de energie va face inutilă munca fizică grea și va contribui la eliberarea omului pentru activități creatoare.

Abundența de energie va face inutilă munca fizică grea și va contribui la eliberarea omului pentru activități creatoare.

LITERATURĂ-ARTĂ-STIINȚĂ

O stea deasupra lumii strălucește...

VERA INBER

O stea muncitorească (ărăneasă
Stralucind ca o stea pămîntescă!
Ea mișcă-oceanele de grine
Și pagina întoarsă de ziar.
Ea dă răcoare-n zori țării
Și frunzi asudate de plajă.
E proaspăt-n cimpile uzbece
Pe-omatul cald al soarelui de bambac;
Fierbinte arde peste Polul rece,
Cu cer și stele ce te-neghiesc.
Ea-i prelungind unde-ai nștrii aduc viață.
Nu-i constelația ce-i spunem Orion;
E caldă, pămînteană sinea —
Pustiul e universul fără ea!

II.
Ea scapără în mii de scintile
La furnalșii, mii și pionieri,
Crimea... Golul muntelui... Amurg pe mare...
Trompete lăuce, fîcni bronzăi de soare —
Simți înima că-n piept nu-ți mai încap!
E-atî de bine că nu știți, pe ape
De cîntă armăia răză,
Sau sunetul aîmii scintelează.

III.
Deasupra Cartierului Științei,
Unde ară gemurile pînă-n zori,
Și unde-n spațiu încăperilor
Auzi minuscule tăceri
Acești stea cu făcări verzi veghează
Și un Faust nou, fizicianul tează,
Fiu de iobag, azi cărturar de vază,
Lucrează sub acest luceafăr.

IV.
Și Iarna, la maternitate, dimineață,
Ca sora-n alb la căpății se-apleacă

Grădina de argint și promoroacă,
Leuzei îi ies sînil din cămașă,
Și, pînă de iubire, o străbat ioriri...
Zimbește... De-ieri ea are un pruncuț,
Vreă sîna... Ca pe-o suveică și-l înțeșă,
Sgaciul plînge. Nu știe cum să-nceapă.
Și mama-i spune: — „Acușă îți dau papă,
Pruncuțu mamă, porumbel draguț.”
Și fată-l, sugel în gemuri urcă zorii...
(Nimic în lume nu-i frumos ca zorii!)
Și razele din stăua de armă,
Au giugășia genelor de mamă,
O soră-mpartie lapte cald, blănișă,
Afară, cerul te orbește cu lumină,
Iar pruncuț e pudră cu pudră-tate,
Nu-adeamă în pătuțul lui cel alb,
Nu-ți neliniștii de a lui soartă:
E fericit sub steaua care grăji-i poartă!

V.
Iar undeva, în Europa, diplomatul
În vîrstă, ba de-acum băiut de brumă,

Cu-o țigaretă diplomatică se-afumă.
După un prinz internațional,
Găsinud mașina lui cu roșu steguleț,
Și-urcîndu-l zice: — „Nu, tovarășe Lapin,
Nu plec”. Pe jos tot drumul să-l străbată
Într-un palion și-o pălărie gri-perlată.
Cum merge, își aduce bine-aminte
Cu țînă era-n rouă-sudădușă,
La Percep, prin plozi și vînturi reci.
Și-acum sub țetruț ceușiu, ațea,
Poți pipăi pe țimbla clarificată,
Un fir de păr la-o despărțit de moarte,
Și et, reprezentanțu nostru diplomatic,
Ațins de ger și vîrs'a cea geroasă,
Iși amintește steaua de pe Negorelii...
Ca un făcăr se-aprînde: „Vreau acasă!”

VI.
Și iată-acum, la Moscova-n fereastră,
De la o săptămîna etă, în noaptea-abastă,
Ascult cum sună solemn toarnul Spasski,
Și văd o stea cum scintilează purpurie.
Orice de ap sătoare-i beznă nopții
Ea arde rîbnie, veșnic vie!
Și et la Moscova, și et la Karaganda,
Voi de la Marea Albă pînă la Pamir,
Și voi prieteni de pe orice meridian,
Prinși cu-nodirițe prin hășurile lumii,
Sau prin zăpezile Canadă, prin mîne
de țărîni mexicane —
Doar pentru voi străluce dîn Kramlin
O stea cu colțuri roșii, de rubin!
E caldă, pămînteană sinea —
Pustiul e universul fără ea!

În romînește de GEORGE DAN

Cărți noi

A. I. HERȚEN — „Povestiri“ *

„Am văzut destul cum conștiința îngrozitoare a stării de iobăgie ucide și oirăvește existența oamenilor de curte, cum te apasă și cum te întuneacă suferința...” — scria în memoriile sale A. I. Herțen, acest minunat călugăr, filozof și scriitor din secolul al XIX-lea, luptător pentru eliberarea țării noastre.

Protestul său împotriva iobăgiei capătă o mare ascuțime și putere demascatoare în scrierile sale, în care el ridică probleme cu totul noi în literatura rusă. Demască cînd iobăgia și cînd apar, gînditorul arăta în același timp cum crește în popor ura împotriva asupritorilor, ostacul creșterii și maturizării sentimentului de demnitate umană, și cum această trezire duce la atitudinile protestatere.

Herțen zugrăvește suferințele femeii ruse, suferințele pricinuite de monstruoșitatea relațiilor sociale, și creează în scrierile sale un tip nou de femeie rusă în care predomină forța morală și demnitatea. Aceasta este baza tematică pe care și-a construit Herțen și povestirile sale, din

tre care trei au apărut acum în traducere romînească.

În povestirea „Coșofana hoată”, dezvăluind vederile reacționare a trei generații și ale occidentalilor ruși, Herțen pune problema destinului istoric al Rusiei. Răspunsul său de democrat-revoluționar arată marea lui credință în talentul și vîntul poporului rus, arată patriot-simul său revoluționar.

Altă în „Coșofana hoată” e și în „Dăria înainte de toate”, cronică a trei generații a unui neam de boieri, Herțen își exprimă indignarea și disprețul față de structura socială a Rusiei iobăgiste. Aceste scrieri adine realiste sînt pătrunse de durere pentru starea în care se găsea poporul rus. Ironia, caracteristică manierii scriitoricești a lui Herțen, devine adesea sarcasm, atunci cînd descrie cruzimea asupritorilor, nedreptățile, despotismul și grosolanăia lor.

Privirea pătrunzătoare de revoluționar a lui Herțen a reușit să dezvăluie rădăcinile care măcinau lumea „burgheză” din Occident. El vede această lume hrăpărețică, lipsită de baze morale, care se închină banului și în care omul de rînd nu-și

afă locul, și o zugrăvește în scurta povestire „Tragedie în fața unui palhar cu grăd”. Cercetător neobșni al vieții, înzestrat cu o gîndire politică limpede, Herțen este un mare artist al evului său și al scrierilor reprezentant al realismului critic rus.

Alegînd trei povestiri cu teme diferite, dintre care două demască iobăgia, iar a treia falsitatea lumii burgheze, editurile au făcut un serviciu bine venit cititorului român, oferindu-i posibilitatea de a cunoaște varietatea scrierilor lui Herțen și de democratism revoluționar al vînturilor sale politice.

Traducerea de Petre Comanescu și Lin Aldeanu e în general înzîrăită. Sînt valoare notele care însoțesc textul.

A. RUCAREANU

Transpunerea pe ecran a operelor literare

Cinematografia sovietică a turnat filme interesante pe baza creațiilor literare clasice și a celei sovietice. Asemenea mari creații ale cinematografiei sovietice, ca filmul mit „Mama” al lui V. S. Pudovkin și filmul sonor „Capeaev” al fraților Vasilev, sînt transpuneri pe ecran de opere literare.

Trebue relevate, de asemenea, cîteva transpuneri pe ecran ale operelor literare care, chiar dacă sînt discutabile în unele privințe, se remarcă prin puterea lor originală. Așa au fost: „Furtuna” în regia lui Petrov, „Fala fără zestre” realizat de regișorul I. Prokharov, „Masorada” în regia lui S. Gherasimov, „Iudușka Golovlev” în regia lui A. Ivanovski.

Un interes deosebit prezintă viziunea cinematografică a romanului „Petrul I”, realizată de V. Petrov. Nu poate fi trecut cu vederea nici transpunerea pe ecran a romanului „Pămînt deselenit” de M. Solohov, în regia lui I. Raizman.

Foarte interesante au fost și filmele ce-au realizat după opere valoroase ale literaturii străine. Filmul mit „Gogoșă”, în regia lui M. Romm, redă în chip excepțional în sinea și trăsăturile caracteristice ale eroșilor navelui lui Maupassant.

În perioada de după război, arta noastră cinematografică s-a îmbogățit cu cîteva ansambluri pe ecran reușite, printre care ebie să cităm în primul rînd „Ținara arde”, în regia lui S. Gherasimov, și „Poștea unui om adevărat”, în regia lui A. Aolper.

Faptul că cinematografia se adresează eșilor literare este pe deplin firesc și ebie încurajat. Dar, cu toată stîmă ca o formă de transpuneri pe ecran făcute talent, trebuie să acordăm totuși atenția îndelungă creșterii dramaturgiei cinematografice propriu zise, care prelucreează temele luate direct din viață. Subliniim în înțelegerea sonarilor cinematografice înalte, nu putem considera, totuși, scena I lucrat după altă operă, drept o creație sîntă de valoare, drept un comediașu cinematografic sau o expunere cinematografică izvor literar. Adevărate transpuneri pe ecran care o atitudine cu adevărat creatoare față de opera literară, o mare măiestrie o bogată lăntărie.

cest gen de transpunere cinematografică ca problema importantă a raporturilor între autorul operii literare și autorul scenariului cinematografic. În cazul cînd autorul romanului, navelui sau dramei nu se mai este printre cei vii, este deosebit de important ca, lucrînd cu creațiile lui, scenariștii să aplice atenție și conștiință deosebită intenției autorului.

rebuie să evităm oare ca filmul să a totașina cu stăruință textul clasic, necerînd să răspundem la această Prae mea personală în cinematografia este de o serie de asemenea transpuneri rba de „Domni Skotinin” (scenariu de Roșal și V. Strvea) după comedia lui Fonvizin „Neisprăvitul”; „O noapte la rsburg” (de același scenariștii) care are „Albe” și „Netolica Nezvartova” — căutarea fericiții” după romanul lui antonov „Bruski”; „Întreprinderea Arnov” după romanul lui A. M. Gorki

scenariu de S. Ermolinski).

Fiecare din aceste transpuneri pe ecran a operelor literare create de Gorki. N-am căutat, bineînțeles, să redăm toate neperfecțiunile acestor roman deosebit de laonice și expresiv. În același timp, însă, n-am vrut să turnăm un film care să devină o simplă ilustrație în miscare, a creației lui Gorki. Oamenii din film trebuiau să-și trăiască viața lor, iar atmosfera epocii să se simtă în toate episoadele. Laconismul limbii lui Gorki trebuie să i se potrivească un laconism adecvat limbajului cinematografic.

Iată deci — patru transpuneri pe ecran și patru modalități de realizare; mai buna spus, o singură modalitate, anume căutarea unei rezolvări mai expresive a scenariului pentru crearea unui film realist, care să păstreze tema, figurile de seamă și evenimentele principale ale operii literare, dar care să renunțe în același timp o creație cinematografică cu adevărat originală.

Încercarea de a schematiza metoda transpunerii pe ecran ar fi putut greșită. Creație scenariștilor, după părerea mea, trebuie să i se lase un timp mai larg de acțiune.

Ținînd cont și de experiența tovarășilor mei cî și de propria mea experiență, vreau să spun că la orice transpunere pe ecran nu este de gînduț nici amestecul insistenț în textul literar, nici redarea lui strict de excitație fotografică.

Orice transpunere pe ecran cere în primul rînd dezvoltarea ideii călăuzitoare a operii. Scenariștii și regișorii-autori de scenariu trebuie să fie artiști, critici, tălmăcitori ai textului literar. În primul rînd, e trebuie să se ridice la nivelul ideii vremii noastre, și de pe aceste poziții să lucreze la transpunere pe ecran a vreunei opere literare.

Literatură clasică ruse este imensă, minunată. Scriitorii sovietici au creat și ei o seamă de opere valoroase. Un bogat material pentru scenariu ne oferă și literatura clasică și cea contemporană progresistă de peste hotare. Și cred că din valorile artistice create de omenire trebuie ales cu mai multă îndrăzneală și din ce în ce mai larg materialul pentru filmele noastre.

PAUL ATANASIU laureat al Premiului de Stat

Prietenie

Dintre toate tragediile lui Shakespeare „Hamlet” a dat naștere celor mai aprinse discuții și interpretări. Istoria prințului danez care, aflînd taina morții tatălui său, caută să pedepsească pe ucigaș, indoliile sale și drama lui suferitească au căpăt de-a lungul anilor diferite tăcări.

În volumele de comentarii și pe scenă, întreaga piesă și mai ales figura lui Hamlet au fost privite ori interpretate într-un chip sau altul, mai mult ori mai puțin apropiat de intenția creatoare a lui Shakespeare.

În realizarea piesei și a figurii prințului Hamlet, teatrul sovietic a adus o contribuție prețioasă în înțelegerea și interpretarea veridică a ideii shakespeariene. În ultima vreme, presa sovietică se ocupă pe larg de chipul în care această piesă a fost realizată de teatrul „V. Maiakovski” din Moscova. Regizorul N. Olhopkov a reușit să pună în scenă un spectacol în care măreția și frumusețea deosebită a decorurilor se îmbină cu adinea înțelegere a ideii dramaturgului și cu jocul desăvîrșit al actorilor. Spectatorul transpus în atmosfera shakespeariană nu numai prin măreția decorurilor, ci și prin unele detalii în construcția castelului Elsenore: porțile ferecate, lacate grele cu semne heraldice, care amintesc în chip simbolic de Danemarca evului mediu, de această închisoare „cu multe subterane, temițe și ascunzătorii”.

Și regișorul folosește această latură exterioră spre a înfășa tragedia sufletească a lui Hamlet. În montarea lui N. Olhopkov, Hamlet e un om care vine în conflict cu realitatea, deoarece ea contravine idealului său de viață. Hamlet, în interpretarea măiestră a actorului E. Samoilov, străbate un chinuitor drum sufletec pînă în clipa cînd pedepsește pe ucigașul tatălui său. Nu un Hamlet optimist, care nu-și face decît datoria, nici un lînar slab, ci un om cu gînduri și idei luminoase, care se ridică mult deasupra celor ce-l înconjoară, care vede jonicia curtenilor și a vieții de curte și al cărui țel devine lupta împotriva acestor jonicii. Ucigașul tatălui său intruchipează pe cel rău, rădăcina răului e-î înconjoară. Și indoliile lui Hamlet de acolo că e stie că nu lovitura de pumnal poartă culpa acest rău.

Sprrijinul Rusiei la formarea statului național român

GH. GEORGESCU-BUZĂU conf. universitar

Marea înfăptuire a poporului nostru din anul 1859: formarea statului național român, era prezentată de către regimul burghezo-moșieresc ca fiind opera exclusivă a unor virțiuni ale burgheziei din acea vreme, animate, chipurile, de un „ideal național” pur și dezinteresat, precum și ca un cadou din partea Franței lui Napoleon al III-lea, obținut de aceste virțiuni prin combinațiile lor diplomatice.

Istoriografia burgheză, cu foarte rare excepții, a ignorat total pe fauritorul adevărat al acestui mare act ce și a întregii noastre istorii — poporul.

Totodată istoriografia burgheză a trecut sub tăcere sprrijinul pe care Rusia l-a dat poporului nostru pentru dobîndirea acestei mari biruințe.

Loviturile date Turciei de Rusia prin războaiele din secolul XVIII și din prima jumătate a secolului XIX au dus la stăruirea treptată a imperiului otoman, năruind nașoșia poporului nostru în prăbușirea acestuia și în eliberarea sa de sub un jug multiseclar. De aceea, în aceste războaie, cari s-au desfășurat pe teritoriul celor două țări romine, au luptat în armata rusă ca voluntari, grupuri masive de moldoveni și munteni. Unul dintre acești voluntari a fost Tudor Vladimirescu, care, împreună cu 6000 de panduri aflați sub comanda sa, a luptat vitejește în timpul războiului ruso-turc dintre 1806—1812, ceea ce i-a adus avansarea ca locotenent în armata rusă și decorarea cu medalia Sf. Vladimir. O altă unitate, numărînd vreo 3500 de voluntari otieni, a luptat vitejește în rîndurile armatei ruse în războiul ruso-turc din anii 1828—1829.

Sacrificiul acestor voluntari n-a fost zadarnic. În toate tratatele încheiate după aceste războaie de Rusia biruitoare cu Turcia învinsă, Rusia a apărut intereselor Țărilor Romine.

Prin tratatul de la Kucuk-Kainargi (1774) monopolul turcesc asupra produselor țării romine a fost îngrădit, astfel că această țară care stînjeșea timp de trei veacuri și mai bine dezvoltarea economică a celor două țări a fost slăbită. Începutul făcut la Kucuk-Kainargi e la baza seriei avantajelor pe care Rusia le va smulge Turciei pentru țările romine timp de un veac după aceea și care vor culmina cu formarea statului național român și apoi cu dobîndirea independenței de stat, la 1877.

Referindu-se la sprrijinul dat de Rusia cu prilejul tratatului de la Kucuk-Kainargi, spăritul Ioan Cantacuzino își arată remuscința în mărturisirea: „nici una din puterile Europei n-a făcut pînă acum pentru țara noastră ce au făcut rusele”. Aceste cuvînturi sînt rostite în timpul festivităților de la Sîstov (1790).

Prin tratatul de la Adrianopol (1829), s-a prevăzut: „nemărginita libertate a comerțului cu celelalte țări”; restituirea către Țara Rominească a teritoriilor din stînga Dunării în-

robite de veacuri de către turci și transformate în raiale (Braila, Turnu și Giurgiu); întocmirea unor regulamente menite să dea o nouă organizare statului celor două țări, corespunderă stadiului economic la care ajunseseră.

Aceste clauze reflectau năzuințele noilor forțe de producție, adică ale burgheziei în ascensiune, precum și ale unei părți a boierimii interesată în dezvoltarea schimbului de mărfuri.

Regulamentele organice, întocmite curînd după aceea și puse în aplicare (1831—1832), au dat formă concretă clauzelor din tratatul de la Adrianopol, creînd condițiile pentru dezvoltarea agriculturii, industriei și comerțului pe o treaptă superioară.

Totodată, prin desființarea vechilor restricții de tip feudal dinăuntrul fiecăreia din cele două țări, precum și prin desființarea vămii dintre ele, regulamentele organice au înlesnit crearea pieței naționale unice, și deci a bazei economice pe care trebuia să se ridice statul național.

În regulamentele organice a fost formulată chiar unirea politică a celor două țări, la fiecare regulament fiind adăugat un capitol intitulat „Începuturi de o unire mai de aproape între amîndouă prințaturile”.

Rapoartele consulilor străini din București din acea vreme recunosc sprrijinul dat de Rusia pentru unirea celor două țări. Astfel, consulul francez la București, Boi-le-Comte scrie într-un raport al său din 11 mai 1834: „ideea unirii celor două principate într-un mare ducat al Daciei a fost cunoscută și de Rusi și a primit de curînd și o încurajare din partea lor. O instrucțiune comunicată de dl. Minckin, vice-presedintele auxiliar al lui Kiselev, comisiunii de reformă (a regulamentului organic), pomenind dispozițiile și principii generale ce trebuie introduse în regulamentul organic, amintea avantajele și consecințele binefăcătoare care ar rezulta pentru principate din stringerea din ce în ce mai mare a legăturilor ce le unesc pînă acolo încît, dacă este posibil, să nu facă decît o singură națiune.” Prințesa, adoptată de comisiune, a greșit de generalul Kiselev de la Minckin, „a fost gimească în Petersburg și a revenit cu recomandarea de a se da urmare. Comisiunea se ocupă cu redactarea ei...”

Print-o convenție vamală încheiată pe timp de 7 ani între Țara Rominească și Moldova în anul 1825 și rennoșită în anul 1847, s-a făcut un important pas înainte spre unire.

Burghezia era interesată direct în formarea statului național, pentru că, în noile condiții de dezvoltare a producției de mărfuri, se cerea lărgit cadrul pieței de desfacere a acestora. De aceea, burghezia va fi preocupată de această realizare, atît în timpul revoluției din 1848, cît și după înfrășirea revoluției. Poporul s-a aflat prezent la această luptă, în care, spre deosebire de burghezie, întvedea desființarea serviciilor feudale care îl

apăsau de veacuri și mai cu seamă dezrobirea și împroprietărirea.

În fața acestei năzuințe a poporului nostru, marile puteri europene au admis să înscrie în tratatul de la Paris din anul 1856, problema unei noi „organizări” a țării rominești după cum aveau să se pronunțe divanurile ad hoc, alcătuite din reprezentanți „ai tuturor claselor sociale” și care urmau să fie convocate „de îndată” la București și Iași. Echilivul marilor puteri occidentale în această privință reiese din faptul că au înlocuit formula „unire” prin formula vagă: „dorințele populațiilor cu privire la organizarea deînță a principatelor”.

Pe de altă parte, convocarea „de îndată” a divanului a fost amînată un an și jumătate, în care timp manevrele diplomatice occidentale au pus nu o dată în primejdie ținerea plebiscitului prevăzut în tratatul de la Paris.

În fruntea reacțiilor externe împotriva unirii s-a aflat Anglia, urmată fiind de Turcia, „omul bolnav”, pe care Anglia se străduia să-l mențină în viață pentru a-i servi mai departe ca piață de desfacere a produselor ei, și de către Austria.

Franța de sub conducerea lui Napoleon al III-lea a sprrijinit unirea nu de dragul poporului român, cum se străduia să arate istoriografia burgheză, ci pentru interesele ei economice. Sprrijinul lui Napoleon al III-lea a cunoscut totodată o serie de fluctuații defavorabile unirii.

Singură Rusia a păstrat o poziție consecventă față de cele două țări romine și a avut o atitudine hotărît favorabilă interesului lor comun. Rusia — recunoaște istoricul american Riker — fu aceea care înălțea tuturor, avu în mod hotărît meritul de a fi venit în ajutorul cauzei naționale în principate. Într-adevăr, încă mai înainte și anume la conferința de la Viena în 1855, care a precedat tratatul de la Paris, prințul Gortakov, delegatul principal al Rusiei, prezentase un memorandum, în care pronunțase puterilor participante: Anglia, Franța, Turcia, Austria și Rusia, să consimtă ca „dorințele țării — deci ale principatelor — să fie consultate”, ceea ce revenea la ținerea unui plebiscit pentru a se cunoaște aceste dorințe.

Reprezentanții mișcării revoluționare din Rusia, N. Cernișevski și N. A. Dobrolnov, care vedeau în unirea Moldovei cu Țara Rominească un pas înainte spre progres, au salutat cu căldură lupta poporului român pentru unirea națională. În revista „Sovremennik”, N. Cernișevski scria următoarele: „Rusia simpatizează cu dorința poporului român de a se uni într-un singur stat. Simpatia se prelăce în speranță. În timpul conferințelor de la Paris, publicul nostru o cărbăit siguranta că... dorința rominilor de a forma un stat unic se va realiza”.

Înfrîntînd restricțiile reacției externe, care a dat un sprrijin efectiv reacțiilor interne, care era împotriva unirii „indeosebi în Moldova, poporul nostru și-a impus voința, pronunțîndu-se atît pentru unire, cît și pentru alegerea unui singur domnitor. Alexandru Ioan Cuza, consimțînd astfel formarea Romîniei ca stat național.

Adevăratur „Hamlet”

Dintre toate tragediile lui Shakespeare „Hamlet” a dat naștere celor mai aprinse discuții și interpretări. Istoria prințului danez care, aflînd taina morții tatălui său, caută să pedepsească pe ucigaș, indoliile sale și drama lui suferitească au căpăt de-a lungul anilor diferite tăcări.

În volumele de comentarii și pe scenă, întreaga piesă și mai ales figura lui Hamlet au fost privite ori interpretate într-un chip sau altul, mai mult ori mai puțin apropiat de intenția creatoare a lui Shakespeare.

În realizarea piesei și a figurii prințului Hamlet, teatrul sovietic a adus o contribuție prețioasă în înțelegerea și interpretarea veridică a ideii shakespeariene. În ultima vreme, presa sovietică se ocupă pe larg de chipul în care această piesă a fost realizată de teatrul „V. Maiakovski” din Moscova. Regizorul N. Olhopkov a reușit să pună în scenă un spectacol în care măreția și frumusețea deosebită a decorurilor se îmbină cu adinea înțelegere a ideii dramaturgului și cu jocul desăvîrșit al actorilor. Spectatorul transpus în atmosfera shakespeariană nu numai prin măreția decorurilor, ci și prin unele detalii în construcția castelului Elsenore: porțile ferecate, lacate grele cu semne heraldice, care amintesc în chip simbolic de Danemarca evului mediu, de această închisoare „cu multe subterane, temițe și ascunzătorii”.

Cornet Cultural

Cum arată unanim zările sovietice, meritul teatrului și al actorului constă în faptul că el nu-l „modernizează” pe Hamlet, ci că îl prezintă așa cum era, cu slăbiciunile sale firești — un om al veacului său. O nobilă simplitate, o voință ce crește pe măsură ce se desășoară acțiunea, un om cu bogate și puternice simțămînte — așa apare Hamlet în interpretarea lui Samoilov. Subliniînd aceste calități ale interpretării, presa sovietică arată că și rolul Ofeliei este minunat jucat de actrița M. Babanova. Spectacolul montat de teatrul „V. Maiakovski” este socotit de presa sovietică o strălucită, inteligentă și veridică interpretare a lui Shakespeare.

„Orășul zeului Teșeba” În regiunile sudice ale munților Caucaș se întindea în antichitate o țară cunoscută sub numele de Urartu, al cărui centru se afla în apropierea lacului Van, și care a fost de multe ori obiectul unor interesante descoperiri arheologice.

Cercetările și săpăturile arheologice efectuate de Academia de Științe a R.S.S. Armea a scos la iveală, în preajma orașului Ercovan, ruinele unei fortărețe, numită „orașul zeului Teșeba”. Fortăreața pare a fi fost un important centru militar și administrativ-economic. Expediția condusă de B. B. Piotrovski, membru corespunzător al Academiei de Științe a R.S.S. Armea, a reușit să stabilească faptul că cetatea era reședința locuitorului împăratului și avea o puternică garnizoană. Construcțiile amintesc de arhitectura orașelor antice din Mesopotamia și Asia Mică. Săpăturile au dat la iveală magazii de cereale, băcări pentru vin și un atelier în care se făcea untdelemnul. Au fost de asemenea descoperite vase urșoare de vin cu o capacitate de o mie de litri fiecare.

Întreaga cetate este ocupă o suprafață de patru hectare, iar toată construcția, de un aspect măreț, avea 120 de încăperi. Ridicînd vîlul istoriei, săpăturile dezvăluie împrejurările în care a pierit cetatea Teșeba, atacată și distrusă în secolul al VI-lea înainte de era noastră de către sciti, dar căror sîgeți cu virfuri de bronz au fost găsite la porțile laterale. În timpul asedului, locuitorii cetății au jefuit magazinele și au ascuns numeroase obiecte cu gîndul de a le folosi după aceea, lucru dovedit de faptul că multe obiecte de preț au fost găsite în locurile

Proiectele scriitorilor sovietici pe anul 1955

O anchetă pe care „Literaturnia gazeta” a făcut-o printre prozatorii, poezii, dramaturgi, istorici sovietici, arată că noul an a fost înțiplinat de ei cu noi planuri de creație. Astfel, scriitorul Mular Auevov intenționează să începă un nou ciclu de romane despre istoria poporului kazah în perioada sovietică. Același scriitor lucrează și la un scenariu despre creșterea de animale. Criticul V. Ermilov lucrează la o carte despre literatura sovietică și își propune să scrie unuia acestor două teme, care-l preocupă de multă vreme: opera lui Gorki și a lui Dostoievski. Scriitorul Mirza Ibrahimov lucrează la un roman despre petroliștii din Bakui, iar Vera Inber va continua să scrie cartea pentru copii, „Cînd ai fost mică”. V. Kaverin va termina trilogia „Carte deschisă”. Cunoscutul scriitor pentru copii și tineret Lev Kasilov va lucra la o povestire de aventuri, va continua să scrie romanul „Portarul republicii”, și va termina o povestire pentru cei mici, „Căpitanul de cursă lungă”, a cărei temă este lupta din viața mareșalului. Vera Kulevskaia va lucra și ea la un nou roman. Dramaturgul Boris Lavrenkov, a cărui ultimă piesă, „Lermontov”, a fost jucat în premieră la 30 decembrie 1954 la Moscova, va lucra acum asupra la un roman, a cărui acțiune îmbrășoază întreaga perioadă a Războiului pentru Apărarea Patriei. În 1955, Vilis Lailis va scrie o serie de povestiri scurte. Scriitorul moldovean A. Lupari va traduce în limba rominească poemul lui Nekrasov „Culți e bine în Rusia”, iar V. Lindin, care a terminat cartea „Oameni și țînării”, va lucra la un roman nou. S. Markov își continuă tălmăcirile din opera poetului englez Robert Burns. De asemenea va continua să lucreze la ciclul său de poezii „Oameni și timpuri”, și va mai scrie o carte pentru mici cititori, poezii satirice și epigramme. Serghei Mihailov va scrie în 1955 o serie de comedii într-un act și scenariu de filme artistice de lung metraj. Konstantin Paustovski, care a terminat partea a doua a romanului său autobiografic „Tinerete neînștinată”, va continua să lucreze la o carte despre măiestria scriitorului înștinat „Raza de aur”, iar A. Prokofiev, care intenționează să plece în Extre mil Nord, spre a cunoaște frumusețea aspră a peisajului boreal, va lucra la ciclul său de poezii „La poezia Ocașului”. V. serie, de asemenea, poezii lirice și poezii pentru copii.

Viata A. R. L. U. S.

Ne pregătim pentru alegeri

Peste câteva zile, la schelele petrolifere, în întreprinderile, instituțiile și în satele rurale noastre, vor începe adunările generale ale cercurilor A.R.L.U.S. pentru alegerea organelor de conducere și a delegaților la conferințele raionale și orașenești.

MIHAI POPESCU

președintele comitetului regional A.R.L.U.S.-Ploiești

sate despre politica de pace a Uniunii Sovietice, despre minunatele realizări ale oamenilor sovietici, să răspundă în mase experiența bogată și metodele de muncă ale constructorilor comunismului.

Cercurile A.R.L.U.S. își sporesc activitatea

Obiective concrete

În întimplarea alegerilor organelor conducătoare, cercul de la gospodăria agricolă de stat din Drăgășani și-a propus să contribuie mai concret la realizarea sarcinilor de producție ce stau în fața colectivului acestei gospodării.

În timpul timp, am reușit să antrenăm în jurul comitetului regional unele colective obștești, cum ar fi colectivul de elaborare a conferințelor, din care fac parte ingineri, juriști și profesori, colectivul de popularizare a metodelor sovietice în industrie și agricultură, un colectiv pe lângă centrul de documentare științifică din Ploiești ș.a.

Majoritatea membrilor comitetului nostru regional au răspuns cu dragoste acestei sarcini. Tovarășii ing. C. Neșoiță, Gh. Bălan, Ștefan Moise ș.a. s-au deplasat în aceste zile la comitetele raionale, participând activ la pregătirea și desfășurarea ședințelor cu președinții de cercuri, în cadrul cărora s-au prezentat instrucțiunile Consiliului General și planul de muncă al comitetului raional respectiv pe primul trimestru al anului.

Ca urmare a sprijinului acordat de către comitetul regional, până în ziua de 24 ianuarie a.c., asemenea ședințe cu președinții cercurilor au avut loc în șapte raioane din cuprinsul regiunii.

La ședința comitetului orașeneș Ploiești au participat 173 de președinți ai cercurilor din întreprinderile și instituțiile orașului. Discuțiile ce au avut loc cu acest prilej au dovedit insuficiența cu care cercurile întâmpină alegerile pentru organele conducătoare și pregătirile pentru cei de al IV-lea Congres A.R.L.U.S., hotărârea lor de a-și intensifica în această perioadă activitatea, pentru a putea răspunde cu cinste sarcinilor de seamă ce stau în fața Asociației noastre.

În cadrul acestei ședințe, președintele cercului A.R.L.U.S.-nr. 2 de la întreprinderea „Feroemai” a chemat la întrecere toate cercurile din întreprinderile și instituțiile regiunii Ploiești. Obiectivele acestei întreceri sunt: întimplarea alegerilor pentru organele de conducere prin-o susținută activitate de popularizare a politicii de pace dusă de Uniunea Sovietică, a succeselor obținute de poporul sovietic pe frontul construcției pașnice a comunismului, a realizărilor științifice și culturale sovietice, precum și sprijinirea mai activă a rezolvării problemelor de producție specifice fiecărui loc de muncă.

Dragostea cu care activul cercurilor noastre întâmpină alegerile pentru organele de conducere A.R.L.U.S. impun comitetului regional și comitetelor raionale datoria de a crea toate condițiile bune ale desfășurării a adunărilor generale.

Să mobilizăm toate forțele pentru a întări activitatea organizației noastre, pentru a ridica această activitate pe o treaptă superioară!

La un seminar recapitulativ

Pe ulițele comunei Pîrsoveni, regiunea Craiova, poposise inscrucarea și odăta cu ea se potolise freacățul obișnuit al zilei. Doar pe drumul care ducea la școala elementară nr. 1, se iviră deodată și puri de fete și băieți ale căror glasuri vioaie însuflețeau liniștea serii.

— Bună seară! se adresă un flăcău Eleni Chitez, o fată cu părul negru, strins sub năframă.

— Dobrii vecer... — răspuse aceasta, ascunzându-și cu dibăce zîmbetul.

— Ai și început pe rusește... — se înveseli Nicolae Popa. Tare sînt curios ce ispravă ai să faci la seminar...

— Urma alege..., îi întoarse flăcăului vorba Elena Chitez și deschise poarta școlii intrînd în curtea largă.

Clasa unde se obișnuiseră cu toții, ca în fiecare săptămîină să ia parte la cursul de limba rusă, îi se părea astăzi oarecum solemnă. După nouă lecții, elevii ciclului I aveau să susțină aici probele seminarului recapitulativ.

Cea dintîi examinată este Elena Chitez. Ea citește cu căldură, iar uneori însoțește lectura cu un gest ce ar vrea să sublinieze ideea. Colegii ei au urmărit-o atent și sînt de părere că citirea și traducerea au fost corecte. Acum citește Constantin Dumitru, fosta slugă umilită a chiburilor din sat. Are peste 50 de ani, dar nici vîrsta și nici suferințele îndurate alături de nui stîrbesc ambiția să țină pasul cu tinerii.

Nicolae Popa rămîne pe gînduri și-și amintește că i se mai explicase la curs regula apoi, căpătînd încredere, răspunde corect, arătînd înțelesul lui „leja” și „stoiat”.

Pe tabla neagră au apărut, caligrafiate de către profesor, cuvintele: Lucrare scrisă în limba rusă. Apoi profesorul dă titlul și dictează prima frază: „Eto naš novii klub”. Dictarea continuă rar și răscăpat.

Profesorul a strîns caietele. Elevii se despart de ele, întrezărînd cu emoție clipa cînd le vor primi cu calificativul meritat. Cînd profesorul întrebă cine vrea să iasă primul la tablă, Elena Jugaru, o fată tînră, bălaie, cu fața zîmbitoare, se grăbește să ridice mîna.

Examinarea la tablă pare să se bucure de mare simpatie printre cursanți; fiecare vrea să fie chemat înaintea celuiului, iar unii cer să iasă la tablă pentru a doua oară.

Ascultă cu un sentiment de plăcere răspunsurile clare. Elena Chitez, fiică de țăran muncitor, e mulțumită cum a răspuns. Ea e convinsă că și va realiza vechea ei dorință: va învăța rusește. Și Anei Tîru i-a adresat profesorul cuvinte de laudă pentru felul cum a răspuns. Această tînră țărăncă muncitoare, setoasă de cultură, se bucură la gîndul că, cu vremea, se va delecta cu poezia și proza rusească, de-a dreptul de la izvoare.

Aș mai dezvăluși bucuria lui Nicolae Popa, flăcăul din întovărășirea „Grivița Roșie”.

— Dacă voi ști rusește — își spune el, am să aflu mereu alte taine ale recoltei bogate.

Seminarul recapitulativ a însemnat pentru fiecare o trecere în revistă a succeselor de pînă acum și un îndemn la însușirea a noi cunoștințe.

V. CĂTUNEANU

Un obiectiv imediat al activității noastre în această perioadă este antrenarea într-o muncă mai activă a membrilor activului obștesc.

AUREL PIELEA

președintele comitetului A.R.L.U.S. de la școala medie tehnică de construcții agricole-Roman

Corpul central al clădirii Universității „Lomonosov”.

GLORIOASE TRADIȚII UNIVERSITARE

„Universitatea revoluționară”

Palatul culturii în cifre și imagini

Acad. ȘTEFAN MILCU

Poporul sovietic sărbătorește aniversarea a 200 de ani de la înființarea Universității de stat „M. V. Lomonosov” din Moscova. Glorioasa aniversare constituie un eveniment de mare însemnătate internațională, pentru că această înaltă instituție de cultură este în același timp unul din cele mai mari centre mondiale ale culturii socialiste.

La Universitatea din Moscova s-au format și au lucrat numeroși oameni de știință, care au adus contribuții de seamă la tezaurul culturii, artei și științei mondiale. De această universitate este legat numele lui M. V. Lomonosov și al elevilor săi, al lui Secenov, Timiriachev, Lebedev, Zelinski, numele lui Belinski, Herșen și mulți alții.

Universitatea din Moscova ocupă un loc de frunte în istoria Rusiei, nu numai ca focar al științei și culturii, dar și prin rolul pe care l-a jucat în lupta poporului rus împotriva regimului absolutist țarist. Împotrindu-se dorinței camarilei țariste și a nobilimii, de a face din universitate o școală superioară de castă, marile om de știință rus M. V. Lomonosov a reușit să-i dea, încă de la înființare, un caracter democratic și progresist.

Cercetarea arhivelor din secolul al XVIII-lea, în legătură cu fundarea Universității, a scos la iveală o serie de documente care arată lupta dusă de Lomonosov pentru a pune învățămîntul superior la îndemîna poporului rus.

Pentru aceasta, el a trebuit să lupte pe de-o parte împotriva membrilor înstrănați ai Academiei, înființată de Petru cel Mare în 1726, iar pe de altă parte, împotriva reprezentanților nobilimii, care se temeau de ridicarea unor oameni de știință din popor.

Este cunoscut faptul că în secolul al XVIII-lea, universitatea era sub influența puternică a culturii franceze și privea cu neîncredere posibilitățile creatoare ale poporului.

Lomonosov, împreună cu elevii săi, a dus o luptă îndrăznică pentru a face să pătrundă în universitate, în învățămînt și în știință, oameni capabili, proveniți din popor. El a spus: „Singura mea dorință este de a da tînelui și universității posibilitatea de a crea uneori Lomonosov”.

Prin origina socială a primelor generații de studenți, încă de la începuturile ei, Universitatea din Moscova poate fi socotită ca una din cele mai democratice din lume. Recrutarea primelor serii de studenți a fost o problemă hotărîtoare pentru caracterul universității. Era clar că dacă reprezentanții nobilimii și burgheziei ar fi avut majoritatea, acest fapt ar fi decis și structura viitoarelor cadre de profesori, învățați și conducători de instituție.

Condițiile economico-sociale în care s-a găsit statul țarist la jumătatea secolului al XVIII-lea și lipsa de interes și de dorință de muncă a fiilor de nobili, a făcut ca, împotriva eforturilor făcute de unii miștri și curteni țariști, studenții proveniți din rîndurile țărănimii să fie în majoritate. Intr-un număr foarte mic s-au înscris fii de nobili scăpați. Cea mai mare parte din studenții nobili urmau cu totul neregulate cursurile. Ei urmăreau să obțină certificate numai pentru a căpăta slujbe militare sau civile.

Este foarte grăitor, pentru ilustrarea acestei situații, faptul că în prima serie de studenți au fost numai doi fii de nobili. Acest fapt a determinat, fără îndoială, caracterul democratic al studențimii ruse și a făcut posibilă, în anul 1770, numirea primilor profesori care au adus mai departe tradiția lui Lomonosov, cum au fost D. Anicikov, Semion Zibelin, Ivan Tretlakov și alții.

În nici o clipă de la înființarea ei, Universitatea din Moscova nu și-a pierdut caracterul național și progresist, n-a încetat să reprezinte cel mai însemnat centru al științei și culturii înaintate ruse. Tradiția democratică și progresistă creată de Lomonosov și dusă mai departe de elevii și continuatorii săi, n-a putut fi distrusă de toate acțiunile întreprinse de Ekaterina a II-a, Nikolai I și de partidele reacționare burghize. Universitatea, ca și întreaga cultură progresistă rusă, a fost creată și s-a dezvoltat în lupta împotriva regimului țarist.

De acest punct de vedere, este necesar să amintim rolul Universității din Moscova ca centru revoluționar socialist. În lucrările lui V. I. Lenin se găsește numeroase indicații în legătură cu rolul acestei înalte instituții în mișcarea revoluționară din Rusia. Lenin a numit-o „Universitatea revoluționară”, a vorbit despre „rezoluția consecvent revoluționară” adoptată de studenți în 1905 și a acordat o atenție deosebită acțiunilor revoluționare studențești.

Universitatea din Moscova a constituit un centru organizatoric cu mare putere de atracție a forțelor sociale progresiste din Rusia. Ea a desfășurat o luptă acerbă pentru formarea concepției despre lume și societate a oamenilor de cultură democratică. Este foarte caracteristică, din acest punct de vedere, participarea revistei „Sovremennik” la lupta profesorilor și studenților progresiști, împotriva reacțiunii și obscurantismului.

Datorită caracterului ei democratic și progresist, Universitatea din Moscova a exercitat o influență puternică asupra culturii celorlalte popoare din Rusia țaristă, pregătind condițiile care au permis dezvoltarea noii culturii socialiste a Statului Sovietic.

Istoria a două secole de existență a Universității din Moscova ne arată în chip strălucit că oamenii de știință și cultură care își consacra activitatea lor poporului în același timp progresul științei și culturii întregii omeniri.

De această este trecutul glorioasă al Universității din Moscova, nu trebuie să uităm că numai după Revoluția din Octombrie a reușit să devină cu adevărat o universitate a poporului, un înalt for de cultură al întregii omeniri.

În prezent, învăța în Universitatea din Moscova reprezentanți a 57 de naționalități, veniți din toate republicile întinsei Țări Sovietice. Pe ei îi unește sentimentul de dragoste față de Patrie, dorința de a învăța mai mult și mai bine. Printre studenți sînt mulți trimiși ai țărilor de democrație populară. Chinezii, coreenii, polonezii, ungurii, cehii, românii, bulgarii, abnazei audiază lecțiile profesorilor moscoviți.

Peste 10.000 de studenți cu frecvență și 5.000 prin corespondență sînt înșiși în 42 de specialități. Profesori, asistenți și colaboratori științifici cu renume îndrumă studiul tineretului universitar. Noua clădire a Universității din Moscova situată pe colinele Lenin, oferă cele mai bune condiții de învățămînt și de cercetare științifică a mililor de studenți și profesori.

Noua clădire a universității are 148 săli de curs, 1.000 de laboratoare și cabinete științifice, înzestrate cu peste un milion de aparate perfecționate și cu un bogat material didactic auxiliar.

Nici o universitate din lume nu se poate compara, în ceea ce privește varietatea și înaltul nivel tehnic al utilajului, cu marelui Palat al culturii de pe colinele Lenin. În noile condiții, create prin construirea clădirii Universității „Lomonosov”, se deschid perspective excepționale de dezvoltare a tradiției Universității din Moscova. Sînt bine cunoscute în întreaga lume proporțiile uriașe ale acestei construcții a comunismului. Ea este în același timp un exemplu prevestitor al viitorului, una din numeroasele construcții ale epocii comuniste.

Universitatea din Moscova a păstrat și continuat tradiția materialistă, democratică și progresistă, pe care i-a dat-o de la înființare genialul ei fondator, M. V. Lomonosov.

Dar numai în epoca sovietică Universitatea s-a putut dezvolta la nivelul dorit de fondatorul ei, numai după revoluția a putut fi pusă pe de-a întregul în serviciul poporului. Este plin de semnificație faptul că pe frontispiciul noii clădiri, alături de numele lui M. V. Lomonosov, se află înscrisul Ordinului „Lenin”.

Prin tradiția ei glorioasă, prin înflorirea ei fără seamăn de azi, ca și prin perspectivele mărețe care i se deschid, Universitatea din Moscova se profilează în dimensiunile ei uriașe ca o creație a poporului rus, pusă în serviciul progresului și al înfloririi geniului omenesc.

Harkov, vechi centru universitar

În 1805, Universitatea din Harkov, prima universitate din Ucraina avea doar 4 facultăți — printre care una de matematică și alta de medicină. Condițiile create celor ce intrau în acest lăcaș de cultură, erau în acele timpuri din cele mai vitrege.

Grăitor pentru greutățile pe care le avea de întimplat Universitatea în activitatea sa, este și faptul că în 1809, din pricină că lipseau pînă și instrumentele chirurgicale și piesele anatomice, la facultatea de medicină au urmat cursurile doar trei studenți.

În ciuda condițiilor vitrege în care funcționa, Universitatea din Harkov se poate mîndri că dintre absolvenții săi s-au ridicat oameni de seamă, savanți ca renumitul matematician M. V. Ostrogradski, medici vestiți ca F. I. Inozemțev, scriitori ca fabulistul Grebinka, unul din clasiicii li-

teraturii ucrainene, G. Kvitka, fondatorul prozei ucrainene și mulți alții.

Astăzi, în Universitatea din Harkov predarea se face în limba ucraineană. Alături de facultățile unde se studiază științele naturii, de facultatea de filozofie etc. în cadrul Universității funcționează și o facultate de limbă și literatură ucraineană. Anul acesta, universitatea se va muta în noua clădire ce se construiește în piața Dzerjinski, și care a și fost dată în folosință parțial.

Noua clădire a Universității „A. M. Gorki” din Harkov, amintește prin arhitectura sa clădirea monumentală și elegantă a surorii sale mai mari, Universitatea „Lomonosov” din Moscova. În linia suplu și avîntată a acestei construcții ce se înalță cutezătoare spre albastrul cerului, parcă se materializează uriașul și continuul avînt al culturii și științei sovietice.

Într-o bucatărie individuală studențească

Muzeul agricol este socotit pe bună dreptate o adevărată perla a universității. Exponatele necesare acestui muzeu au fost adunate în decurs de mulți ani, de peste cîzeci de expediții la care au participat zeci de instituții.

Grădina botanică a universității cuprinde o suprafață de 42 hectare. Acolo se află exemplare din întreaga floră a Uniunii Sovietice.

Universitatea „Lomonosov” este una din cele mai mari universități din lume. Volumul general al clădirilor atinge cifra de peste 2.600.000 metri cubi. Această cifră reprezintă volumul unui oraș cu o populație de 50.000 de oameni. Universitatea ocupă suprafața uriașă de 320 hectare.

Clădirea centrală a universității are un aspect majestuos și este îmbrăcată în plăci ceramice de culoare deschisă. Steaua aurită din vârful cabestanului pare de jos destul de mică. De fapt, însă, ea este uriașă, înălțimii ei se pot mișca în voie cîștia oameni. Greutatea stelei atinge 12 tone. Fiecare bob al spicului din care e formată cununa care înconjoară steaua, are o înălțime de 1,5 m.

Camera de locuit a unui student

Clubul universității are o capacitate de 800 de locuri. În vecinătatea lui se află numeroase săli de sport și un uriaș bazin de înot.

Clădirile universității sînt deservite de 105 lifțuri, care circulă cu o viteză de 3,5 m. pe secundă.

Numărul lămpilor și al lustrelor din cuprinsul universității depășește cifra de 75.000, iar lungimea totală a cablurilor electrice trece de 1.000 km.

Clădirile de locuit situate în aripile laterale au 5.754 camere pentru studenți și aspiranți și 184 de apartamente pentru corpul profesoral, compuse din 2, 3 și 4 camere. Fiecare student și aspirant ocupă o cameră confortabilă, frumos mobilată.

Universitatea are o centrală telefonică automată pentru zeci de mii de aparate. În toate încăperile se află aparate de radio. Televiziunea ocupă un loc important în viața Universității „Lomonosov”.

În clădirea principală a universității se află cinci cantine în care pot lua masa concomitent 1.350 de persoane. Afară de aceasta, funcționează 46 de bufete.

Întro bucatărie individuală studențească

Muzeul agricol este socotit pe bună dreptate o adevărată perla a universității. Exponatele necesare acestui muzeu au fost adunate în decurs de mulți ani, de peste cîzeci de expediții la care au participat zeci de instituții.

Grădina botanică a universității cuprinde o suprafață de 42 hectare. Acolo se află exemplare din întreaga floră a Uniunii Sovietice.

Ing. I. TUDORUȚA

Un act istoric

Ziarele au publicat în ziua de 26 ianuarie Decretul Prezidiului Suprem al U.R.S.S. cu privire la încetarea stării de război între Uniunea Sovietică și Germania. Acest Decret are o uriașă însemnătate istorică pentru relațiile sovieto-germane, pentru cauza păcii în Europa.

Au trecut aproape 14 ani din ziua când, ca rezultat al atacului perfid al Germaniei hitleriste, Uniunea Sovietică s-a găsit în stare de război cu Germania. Marele Război pentru Apărarea Patriei dintre anii 1941—1945 a înscris paginile de neferitoare glorie în istoria poporului sovietic, care a dat întregii omeniri o pildă de luptă eroică pentru onoare, libertatea și independența patriei sale îndeplinind totodată marea misiune de eliberator al popoarelor Europei. Alături de popoarele țării noastre au luptat și popoarele sovietice a căror agresivitate și război au fost zdrobite de forțele armate sovietice și de eroii lor, inclusiv poporul german, de sub robia fascistă.

Nici în zilele celor mai înverșunate lupte împotriva barbarilor fasciști, poporul sovietic nu a urmărit să distrugă statul german. El lupta pentru distrugerea statului hitlerist, pentru distrugerea militarismului german agresiv, ca, astfel, poporul sovietic și celelalte popoare ale Europei să fie salvate de viitorul de primădie al agresivității germane. Acest fapt a deschis și pentru poporul german calea ca el să poată ocupa, cu timpul, un loc printre popoarele libere și iubitoare de pace construind un stat german democratic.

Au trecut aproape 10 ani din acele zile ale luptei cu anului 1945 când, ca urmare a înfringerii definitive a trupelor hitleriste, acțiunile militare împotriva Germaniei au luat sfârșit. Statul hitlerist se prăbușise. Militarismul german a fost înfrânt. În acele zile, în fața puterii învingătoare s-a pus sarcina asigurării unei noi și pașnice dezvoltări a Germaniei, sarcina de a contribui la reînvierea forțelor democratice ale poporului german, care să poată înlocui țara lor pe o cale nouă — cea a colaborării și prieteniei cu celelalte popoare.

Uniunea Sovietică a luptat și luptă cu consecvență și fermitate pentru înfăptuirea acestei sarcini — crearea unei Germanii unite, independente, democratice și iubitoare de pace. Uniunea Sovietică a scos și scoate și astăzi, ca o rezolvare justă a problemei germane are o uriașă însemnătate pentru pacea și securitatea tuturor statelor europene, pentru cauza păcii în întreaga lume. O asemenea rezolvare aleasă de poporul german.

Căile dezvoltării continue a Germaniei ca stat unit, democratic și iubitor de pace au fost stabilite în cadrul conferinței de la Potsdam din anul 1945. Tot la Potsdam a fost convenită necesitatea realizării unui tratat de pace cu Germania. În ceea ce îl privește, Guvernul Sovietic a făcut tot ce a stat în putință ca acordurile de la Potsdam să fie traduse în viață. În depășirea conformității cu aceste acorduri s-a desfășurat dezvoltarea păcii răsăritene a Germaniei, unde militarismul german și nazismul au fost exterminate din rădăcină și unde forțele democratice ale poporului german au căpătat toate posibilitățile pentru o avântă dezvoltare.

De-a lungul anilor ce au urmat războiului, Guvernul Sovietic a depus eforturi pentru traducerea în fapt a acordurilor încheiate între marile puteri în problema Germaniei, a prezentat în repetate rânduri propuneri concrete, îndreptate spre unificarea Germaniei pe o bază democratică și pașnică, spre încheierea unui tratat de pace cu Germania, tratat menit să constituie definitiv independența, suveranitatea și egalitatea în drepturi a Germaniei și, în același timp, în Declarația sa în problema germană Guvernul Sovietic a propus din nou realizarea posibilităților neutilizate încă pentru obținerea unei înțelegeri în problema unificării Germaniei, tinându-se seama de interesele legitime ale poporului german și de deslășurarea, în acest scop în anul 1955 — a unor azerii libere de întreaga Germanie. Este necesar — se sublinia în Declarația Guvernului Sovietic — ca pe calea deslășurării unor azerii generali libere de întreaga Germanie, poporul german să aibă posibilitatea să își exprime liber voința și, astfel, Germania unită să poată renaște ca mare putere, ocupând locul cuvenit printre celelalte puteri.

Popoarele Europei, inclusiv poporul german, apreciază la justa valoare lupta consecventă a Uniunii Sovietice pentru rezolvarea problemei germane în interesul păcii generale și în interesul poporului german. Popoarele au înțeles că o înaltă satisfacție propunerea Guvernului Sovietic cu privire la crearea unui sistem al securității colective în Europa, sistem la care ar fi putut participa, la început, Republica Democrată Germană și Republica Federală Germană iar, după aceea, Germania unită, iubitoare de pace.

Dar problema germană rămâne nerezolvată pînă în momentul de față. Este clar firesc ca Uniunea Sovietică să nu poată rămâne neapăsătoare în fața acestei stări de lucruri. În Decretul Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S., publicat în ziua de 26 ianuarie, se spune printre altele: „Prezidiul Sovietului Suprem al

U.R.S.S. consideră anormal faptul, că desi de la încetarea operațiunilor militare cu Germania au trecut aproximativ zece ani, Germania continuă să fie dezmembrată și nu are un tratat de pace, iar poporul german continuă să rămână într-o situație de inegalitate în drepturi față de alte popoare”.

Întrezi luptă și este cunoscut cine anume poartă răspunderea pentru dezmembrarea Germaniei, cine anume împiedică unificarea Germaniei, cine anume împiedică Germania de un tratat de pace și ține să includă Germania occidentală în planurile aventuriste de pregătire a unui nou război, întreaga răspundere a unei asemenea politici revine ulterior apăsute în frunte cu Statele Unite ale Americii, care, încă de cîțiva ani își urmăresc linia lor politică de dezmembrare a Germaniei cu încălcarea obligatiilor internaționale, torpind sistematic posibilitatea realizării unei înțelegeri în problema germană și încercind, în momentul de față, să obțină ratificarea acordurilor de la Paris, acorduri incompatibile cu restabilirea Germaniei ca stat unitar și iubitor de pace. Putețile apăsute și-au trasat drept principală sarcină reînvierea militarismului german, înfrind, de dragul acestui țel, unificarea națională a Germaniei. Timid într-o cîștigătoare a pierite pe tema acordării „suveranității” Republicii Federale Germane, ele urmăresc, în fapt, să permanențizeze pentru o jumătate de secol regimul de ocupație în Germania. Ele intră într-o alianță militară cu militaristii germani, lădă de pe puterile apăsute nu doresc reglementarea problemei germane! Prezidiul Sovietului Suprem al U.R.S.S. constată că politica Statelor Unite ale Americii, Angliei și Franței, îndreptată spre remilitarizarea Germaniei occidentale și spre includerea ei în grupări militare agresive, politică ce și-a găsit expresia în acordurile de la Londra și Paris, nu îngăduie realizarea înțelegerii mutuale necesare pentru restabilirea unității Germaniei pe baze pașnice și democratice, nu îngăduie încheierea unui tratat de pace cu Germania.

În toate țările Europei se desfășoară o tot mai mare amploare lupta împotriva acordurilor de la Paris, împotriva reînvierii militarismului german. Opinia publică europeană înțelege limpede care vor fi urmările ratificării acordurilor de la Paris. Asupra acestor urmări popoarele au fost prevenite, cu claritate și precizie, de către statele iubitoare de pace care au participat la Conferința de la Moscova și la fărâșurile europene pentru asigurarea păcii și securității în Europa.

Evenimentele petrecute în ultima vreme au constituit tot altă dovadă convingătoare ca majoritatea zăvoaioasă a poporului german se rostese împotriva acordurilor de la Paris, împotriva politicii de reînviere a militarismului german. Poporul german nazuziește spre o dezvoltare în condiții de pace și stă acum limpede că o asemenea dezvoltare este posibilă. El are în față sa pîda Republicii Democratice Germane, stat german cu dezvoltare democratică și iubitor de pace. Înfrîngerea și dezvoltarea ei reprezintă o grăitoare mărturie că poporul german este ferm hotărât să pună pe țară todeauna capăt militarismului german și oricăror tentative de atragere a țării lui într-un nou război, o murturie grăitoare a năzuinței sale de a pași cu hotărîre pe calea renașterii naționale și a păcii.

Anunțind încetarea stării de război între Uniunea Sovietică și Germania, Prezidiul Sovietului Suprem al U.R.S.S. ține seamă de înlămurarea și dezvoltarea relațiilor prietenești dintre Uniunea Sovietică și Republica Democrată Germană, relații întemeiate pe recunoașterea principiilor de suveranitate și de egalitate în drepturi a popoarelor. Prezidiul Sovietului Suprem al U.R.S.S. a lăsat totodată seama de părerea guvernului Republicii Democratice Germane și de interesele legitime ale populației din partea de răsărit a Germaniei, cit și de cele ale populației Germaniei occidentale.

Din istoricul act al Uniunii Sovietice, poporul german va sorbi noi forte și încrederea în victoria luptei sale drepte pentru unificarea țării, pentru crearea unei Germanii unite, democratice și iubitoare de pace.

Poporul sovietic a împlinit cu satisfacție Decretul Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S., în care și-au găsit o luminoasă expresie principiile politicii externe a Statului Sovietic. Încetarea stării de război între Uniunea Sovietică și Germania corespunde sarcinilor care decurg din actuala situație din Europa și ea va contribui la întărirea luptei duse de forțele iubitoare de pace din toate țările împotriva planurilor criminale ale ațîșătorilor la un nou război.

(Din „Izvestia”)

NOTE

Papagalul

Încercind să inducă în eroare opinia publică, reprezentanții cercurilor cîrmuitoare ale puterilor apăsute afirmă zi de zi, cu o încăpăținare de papagal, că tratative în problema unificării Germaniei pot avea loc numai după ratificarea acordurilor de la Paris. În realitate însă aceste tratative își vor pierde sensul și vor deveni lipsite de obiect în cazul că vor fi ratificate acordurile prin care se prevede reînvierea Germaniei occidentale.

(Ziarele)

Desen de V. Fomichev

O conferință de presă la Ministerul Afacerilor Externe al uneia dintre puterile apăsute.

Un gauleiter cu justă

Recent, Claire Luce Booth, ambasadorul S.U.A. la Roma, a declarat, într-un interviu acordat presei, că are toate motivele să fie mulțumită de activitatea acestui guvern, respectiv de „realizările” lui din ultimele luni. Luce „a aprobat” activitatea oamenilor de stat italieni. Doar ea au obținut, după cum se știe, ratificarea acordurilor de la Paris și au luat măsuri „drastice” împotriva libertăților democratice în Italia.

Ficid de bătăiești, Claire Luce Booth și-a schimbat în răstimpul celor 50 de ani și mai bine ai săi, destul de des și cu surprinzătoare ușurință profesiunile, religia, soții și convingerile. Devenind, datorită milioaneilor sofului ei, senator al statului Connecticut, ea a deslășurat o turbată campanie împotriva președintelui Roosevelt, luînd atitudine în favoarea alianței cu Hitler, împotriva colaborării cu U.R.S.S. iar, mai târziu, împotriva acordurilor de la Yalta și Potsdam. Claire Luce Booth este o zelosă proopoditoare a războiului atomic, lucru pe care ea a ținut să-l dovedească în numeroase declarații. Pentru acest lucru, a fost numită ambasador al S.U.A. în Italia.

Imediat după numirea sa, înainte însă de sosirea la Roma, d-na ambasador a publicat în ziare programul său în care se arată, fără oculteșuri, că „poporul italian trebuie să renunțe la unele din libertățile lui”. Un alt punct important din acest program spune că „în Italia sînt prea mulți italieni” și cei care sînt „în plus” trebuie strămuțai în locuri unde ei pot fi produse și din punct de vedere economic.

După cum se știe, guvernul italian a îndeplinit întotdeauna toate „saturile” acestui gauleiter american cu justă, pornind campania împotriva libertăților poporului, împotriva sindicatelor și a Partidului Comunist Italian.

Recent, Claire Luce a mai făcut o declarație la un banchet în Filadelfia. „Aliații noștri — a spus ea — înseamnă 175 de divizii care să fie adăugate la cele 20 de divizii date de noi și la bazele noastre din Europa, din Orientul Mijlociu și din Extremul Orient. Fără aceste 175 de divizii forțele noastre militare ar fi relativ ineficiente”. Și cînd te gîndești — scrie ziarul italian „Il Paese” — că „guvernării noastre au curajul să vorbească de „ajutorul” american”!

Trebuie subliniat, însă, că ambasadoarea nu este cu totul lipsită de luciditate și de înțelegere a realității. Astfel ea a mărturisit cîndva: „Italianii consideră politica noastră absurdă”!

La aceasta nu este nevoie să adăugăm decât că poporul italian, ca și toate popoarele cîștigate din lume, inclusiv din America, socot politica dusă de diplomația americană nu numai absurdă — dar și criminală.

Popoarele vor salva pacea!

ILYA EHRENBURG

Evenimente de însemnătate excepțională impun tuturor partizanilor păcii măsuri excepționale. Timp de aproape șase ani, noi am zăgăzuit forțele care încercară să azerie omenirea într-un război îngrozitor. În anul 1954, cînd prin eforturile noastre comune s-au dobîndit victorii însemnate ale cauzei păcii și o slăbire simțitoare a încordării internaționale, forțele întunecate, care nu abandonaseră planurile lor nefaste, s-au folosit de o oarecare slăbire a vigilenței popoarelor încrezătoare în triumful principiului tratativelor, pentru a-și izenci eforturile în grabirea catastrofei mult așteptate. Pentru mișcarea partizanilor păcii vor urma luni hotărîtoare: popoarele pot încă învinge în fașa spectrului războiului atomic.

Pe ordinea de zi a Biroului Consiliului Mondial al Păcii erau înscrise două probleme: pregătirea războiului atomic de către Consiliul N.A.T.O.-ului și înarmarea Germaniei occidentale. Așa cum a spus pe drept cuvînt d'Astier de la Vigerie, aceste probleme sînt strîns legate una de alta, amatori „politici de forță” sublinind ei înșiși legătura dintre reconstituirea wehrmachtului și planurile de folosire a armii nucleare.

Am ascultat cu profundă emoție cuvintele marelui savant Joliot-Curie despre pregătirea unui război atomic, război care amenință omenirea cu nenorociri necunoscute încă. Imi voi îngădui să mă opresc asupra planurilor de reînviere a militarismului german.

În primul rînd, vreau să spun că avem de a face nu cu o ecuație în care există anumite necunoscute, ci cu renașterea „ciumei brune”, aîd de cunoscută oricăruia dintre oameni. Destul cu ipocritele asigurări despre prețul caracterului nou, democratic, defensiv, mai-mai umanitar al armatei vest-germane pe care încearcă s-o creze domnii Dulles, Adenauer, Churchill și noul lor prieten credincios Mendès-France! Este vorba de reconstituirea aceluiași wehrmacht care a ucis alți concetățeni ai d-lui Churchill, care a torturat, în celelalte alți compatrioți ai d-lui Mendès-France. Noi știm cine anume urmează să fie pus în fruntea noului armate germane — și generalul Krüwel, fostul inspirator al „Reichswehrului negru” și unul dintre participanții la invazia Iugoslaviei; și generalul Manteuffel, comandant al unei divizii S.U.S., care în Uniunea Sovietică a ucis cu cruzime femei, bătrîni și copii și generalul Galland, unul din comandanții forțelor aeriene ale nazistilor; și piratul Kretschmer, specialist în domeniul submarinelor și favoritul al fuhrerului; și Heusinger, șeful secției operațiuni a statului major general al celui de al treilea reich; și alți criminali de război. Cine va cuteza să spună că nu-i cunoaște pe acești domni? Îi cunosc ruinele sotelor de orașe poloneze și franceze, engleze și sovietice, îi cunosc văduvele celor uciși și copiii celor torturați, îi cunosc rîpele și șanțurile în care au fost îngropate victimele SS-știlor. Nu-au trecut nici zece ani din ziua cînd oamenii s-au bucurat de sfîrșitul stăpînirii sălbătice și a întinericii — și iată că se plînuiește ca asasinilor învețerați să li se dea trese și tancuri — ba, mai mult decît atât, să li se ofere arma atomică. A-tunci pentru ce a mai fost spînzurat Goering? El ar fi fost la locul său la tratativele de la Bonn sau de la Baden-Baden...

Cum încearcă să justifice domni din N.A.T.O. alianța lor cu ucigașii de aliații noștri — cu ocazii de ieri? Politicienii cu mintea îngustă afirmă că reînvierea wehrmachtului este necesară pentru a apăra Europa occidentală împotriva Uniunii Sovietice.

Potrivit spuselor lor, peste trei sau patru ani, avînd ajutorul SS-știlor, Apusul va fi mai puternic decît Răsăritul și, prin urmare, rușii nu vor mai cuteza să atențeze nici la teritoriul francez la Rochelle, nici la teritoriul englez Lincolnshire. De o asemenea raționament trebuie să ridă pînă și școlarii din America. Deoarece, în cazul că Uniunea Sovietică ar dori într-adevăr să atace Apusul și că ea ar fi, într-adevăr, mai puternică decît acest sîrman Apus pînă în clipa reînvierii wehrmachtului, atunci de ce oare nu a atacat ea și nici nu atacă ci, dimpotrivă, a propus în repetate rânduri Apusului realizarea unei înțelegeri cu privire la securitatea mutuală? Este limpede că vorbăria pe tema pericolului sovietic poate satisface numai pe cei slabi la minte.

Capeteniile N.A.T.O.-ului au fost nevoite să-și renouieze repertoriul. Ele afirmă acum la toate rîspîntiile că reconstituirea wehrmachtului le va înlesni realizarea unei înțelegeri cu Uniunea Sovietică, aceasta pentru că, atunci cînd Apusul va deveni mai puternic decît Răsăritul, rușii vor accepta tot ce le va trece lor prin cap. Orice om va fi de acord că și argumentele de acest soi sînt desiccate naivilor. Ceea ce acum poartă numele de „politică de înțelegere”, se numea înainte șantaj în viața de toate zilele — iar în diplomație — ultimatum. Este întru totul limpede că o asemenea politică este neechibuzată și primejdioasă. Ea este neechibuzată deoarece, în cazul reconstituirii wehrmachtului, Uniunea Sovietică și celelalte state pe care wehrmachtul le amenință vor lua toate măsurile pentru a nu se găsi la un moment dat în situația celui mai slab. Ea este primejdioasă, deoarece noi știm prea bine că, a-desea, puține zile despărțite ultimele cuvinte ale ultimatumurilor de primele bombe.

Vorbăria pe tema preinsului caracter defensiv al acelor forțe care doresc să reînvie wehrmachtul nu poate înșela pe nimeni. Avem în față noastră o grăitoare dovadă a planurilor agresive pe care le nutrește acele persoane ce vorbesc fălș despre pregătirea unui război atomic și care vor să reînvie în acest scop o armată ce, în repetate rânduri, s-a arătat a fi o armată a agresorilor. Problema reconstituirii wehrmachtului este departe de a fi rezolvată. La Bonn însă, oraș care a dat odinioară omenirii de Beethoven, se și aud urletele războinice ale nazistilor care au prins curaj. Cel mai apropiat colaborator al lui Adenauer au și început să vorbească, fără ocoliș, despre unificarea prin forță a Germaniei și despre granițele din 1938.

Conducătorii N.A.T.O.-ului nădăjduiesc că spiritul revanșard va îmbrînci wehrmachtul spre Răsărit; tomăi de aceea ei se și grăbesc cu traducerea în fapt a acordurilor de la Paris. Ei vor în reînvia armata care a prefăcut în cenușă o jumătate din Europa — o armată a Anschlussului, o armată care să întoneze cîntece despre catedrala de la Strasbourg și despre Schleswigul danez, o armată a revanșei, a urii și a morții.

Vreau să mă adresez reprezentanților celor trei mari state ale Europei pentru care reconstituirea wehrmachtului reprezintă o primejdie directă și care mai sînt încă în stare să împiedice aducerea la îndeplinire a acestui plan criminal.

În primul rînd, trebuie să vorbesc despre Franța. Unii francezi socotesc că o Germanie împărțită este mai puțin primejdioasă pentru Franța decît una unită. Așa puțin problema nu numai obișnușii localului „Café du Commerce”, ci și numeroși deputați, dacă nu chiar de la tribuna Parlamentului, atunci pe culorile lui. Cu toate acestea, problema se prezintă astfel: ce este mai primejdios pentru Franța — o Germanie unită, dar nemilitarizată, iubitoare de pace — sau două Germanii înarmate? Cred că la această întrebare este lesne să se dea un răspuns. O Germanie unită, nemilitarizată, care să nu facă parte din nici un fel de alianțe militare, nu poate amenința nici Franța, nici măcar Luxemburgul. Or, este suficient ca wehrmachtul să fie reconstituit ca problema unificării Germaniei să treacă de la masa rotundă a diplomaților pe cîmpurile de luptă. Francezii se pot găsi în situația de a fi atrași într-un nou război mondial, de a fi siliți să sprijine planurile revanșarde ale noulor lor aliați. Totodată, nu este exclus ca revanșarii să nu acționeze cîtuș de puțin după planul prevăzută de turtorii lor occidentali. În anul 1938, dl. Bonnet era convins că wehrmachtul va porni împotriva Uniunii Sovietice. El a avut dreptate, cu o mică rezervă însă, și anume: pînă la marșul asupra Moscovei, diviziile wehrmachtului au făcut o promenaadă prin Franța. Și acest lucru s-a săpat adînc în amintirea francezilor. Unii francezi, deși departe de a nutri simțămînt de simpatie pentru noi, înțeleg bine aceasta.

Vorbind despre reînvierea armatei germane, revista americană „Cotton Trade Journal” amintește un proverb al vechilor romani: „Păzește-te ca nu cumva arma pe care ai dat-o prietenilor tăi să se îndrepte împotriva ta”. Nu știu dacă un asemenea proverb a existat sau nu în realitate, știu însă că el spune adevărul și că nu e neapărată nevoie să cunoști latina pentru a-l înțelege: este de ajuns să-ți amintești anii care au precedat cel de al doilea război mondial.

Printre unii francezi este răspîndită părerea că reînvierea wehrmachtului nu numai că n-ar constitui o piedică pentru ducerea de tratative cu Uniunea Sovietică, ci că chiar le-ar înlesni. În timpul ultimului vot în Parlament, deputatul Bardoux a declarat că el este gata să voteze pentru ratificarea, dacă d. Mendès-France îi va da asigurările necesare în sensul că, după aceasta, Franța va începe tratative cu Uniunea Sovietică. Firește, d. Mendès-France a făcut totul pentru a căpăta încă un vot, aceasta în ciuda faptului că fusese prevenit de Guvernul Sovietic că reînvierea Germaniei occidentale va face ca orice tratative cu privire la reglementarea problemei germane să fie lipsite de sens. Francezii rid de șarlatanul care promite luna următoare, A venit vremea ca toți francezii să înțeleagă că, făgăduind Franței tratative și pace, dl. Mendès-France își pregătește în dar wehrmachtul și războiul atomic.

Acordurile de la Paris au stîrnit indignarea în rîndurile tuturor francezilor cîștiți, pătrunși de răspunderea pe care o poartă pentru viitorul Franței. Ele au revoltat pe Herriot și Naegelen, pe Lejeune și Daladier, pe tovarășii de luptă ai generalului De Gaulle și pe luptătorii din rezistență, pe milioanele de cetățeni aparținînd unor clase diferite și avînd convingeri diferite. Lupta împotriva ratificării nu s-a terminat. Se poate spune că ea abia începe. Se știe că problema ratificării va mai fi discutată în Consiliul Republicii. Ea este discutată în fiecare casă din Franța. Dacă d. Mendès-France a izbutit să silească Adunarea Națională să voteze în favoarea wehrmachtului la un interval de numai cîțiva zile după ce votase împotriva wehrmachtului, atunci poporul francez poate sili pe reprezentanții săi să voteze, încă o dată, împotriva wehrmachtului.

Voi trece la Anglia. Desigur, d. Churchill a recunoscut, recent, că el a vrut să dea arme SS-știlor încă pe vremea cînd soldații englezi mureau împreună cu cei sovietici în lupta împotriva dușmanului comun. Dar fie-mi îngăduit să nu iau cuvintele lui Churchill drept glasul Angliei. Noi ne-am obișnuit să considerăm și continuăm să considerăm pe englezi drept oameni cîștiți și judecăm limpede. A înarma sau a plînuși înarmarea dușmanilor împotriva aliaților — iată un act străin de noțiunea de loialitate, proprie uriașei majorității a englezilor. Atîd considerațiunile lui Churchill, cit și tendința lui Eden de a reînvia wehrmachtul sînt fapte care nu pot fi puse pe socoteala unor oameni cu judecată. În primul rînd, toți englezii își amintesc că „Dumnezeu să pedepsească Anglia” a constituit jurămîntul celor care domnii din N.A.T.O. doresc să-i înarmeze astăzi. În al doilea rînd, toți englezii înțeleg că, dacă revanșarii germani vor provoca un război, va fi nimicită în primul rînd Anglia, țară cu o populație atît de densă; aceasta, întrucît războiul pe care-l pregătesc domni din N.A.T.O. trebuie să fie un război atomic. Or, de pe urma unui gest neechibuzat sau, mai degrabă, peste măsură de chibuzit, al unui oarecare Galland sau Manteuffel pot pieri

milioane de compatrioți ai lui Churchill și Montgomery.

În Camera Comunelor în favoarea reînvierii wehrmachtului a votat o minoritate de deputați. Aproape toți laburștii s-au abținut de la vot. Este firesc ca poporul englez să fie îngrijorat. Te poți abține de la vot în problema dacă, de pildă, este permis sau nu fumatul în autobuze, sau în problema orei la care trebuie să se încheie barurile. Este însă greu să-ți închipui că, într-o țară care se mîndrește a fi fost cea dintîi care a înșărînat un parlament să apere interesele națiunii, mai mult de o jumătate din deputați se spală pe mîini, în ceasul hotărîtor, fără a spune în favoarea cui votează ei — în favoarea wehrmachtului, sau pentru tratative, în favoarea războiului atomic, sau pentru pace. Poporul englez mai poate împiedica reconstituirea armatei germane, reconstituirea care va fi un înspăimîntător pas înainte pe calea războiului.

Al treilea stat este Germania. Germanii știu ei înșiși ce amintiri cumplite a lăsat wehrmachtul în Europa. Ei trebuie să fie primii interesați ca Germania să fie prezentată de oameni de știință și medici, de ingineri și muzicieni, de constructori și agricultori, nu însă de generali hitleristi. Trezirea vromii cicatrizează rănile — este însă de ajuns reînvierea wehrmachtului ca dureroasele amintiri să se ivească din nou în fața ochilor popoarelor, împiedicînd relațiile de încredere reciprocă, legăturile economice și culturale.

Este limpede că roata istoriei nu poate fi întoarsă înapoi, că nu se poate reveni la vremurile cînd Germania era fărîmițată în diferite regate, principate și ducate. Poporul german are toate drepturile la unificarea Germaniei. Este de asemenea limpede că această unificare poate fi înfăptuită numai pe calea tratativelor. Noi nu vrem ca germanii să trăiască într-unul și în altul; problema organizării interne a Germaniei trebuie să fie rezolvată de germanii înșiși pe calea unor azerii libere. Dar una este organizarea internă a Germaniei — și alta reutilizarea ei. Unificarea Germaniei este posibilă numai cu consimțămîntul celor patru puteri ale căror trupe se află pe teritoriul ei. Uniunea Sovietică a arătat că se poate de limpede că ea este pentru unificarea Germaniei, cu condiția ca să se renunțe la remilitarizarea ei și la participarea ei la vreo bloc militar. Acordurile de la Paris fac cu neputință unificarea Germaniei pe cale pașnică, iar unificarea ei pe calea forței înseamnă război. Iar după acest război, se prea poate că nu va mai rămîne nimeni și nimic de unificat. Se știe că social-democrații germani nu manifestă o deosebită simpatie față de Uniunea Sovietică. Dar ei își dau seama de răspunderea ce le revine pentru viitorul Germaniei. Ei înțeleg că Adenauer plătește uniformă unui Krüwel sau unui Galland cu prețul permanentizării scîndării țării. Ei înțeleg, de asemenea, că un Krüwel sau un Galland vor putea porni, în orice clipă, o aventură îngrozitoare pentru care, vor plăti nu numai generalii noului wehrmacht, ci întregul popor german. Unul din zărele care exprimă punctul de vedere al capetenilor N.A.T.O.-ului a făcut, recent, următoarea mărturisire: „Pentru noi, este mai avantajos să rămînem stăpîniți unei părți a Germaniei decît s-o unificăm și s-o pierdem”. Acest lucru este pe înfuleșul tuturor germanilor care, firește vor ca ei să fie stăpîni în țara lor. Dl. Elfess a vorbit despre indignarea pe care au stîrnit-o în Germania acordurile de la Paris. Lupta împotriva acestor acorduri va continua să crească și să se ascuț în Germania.

Zărele relatează că ratificarea acordurilor de la Paris de către Adunarea Națională a Franței a dat naștere unei ucărî nemăslințite a cursului afliunilor la bursa newyorkeză. „New York Herald Tribune” scrie că ziua de 31 decembrie a fost pentru jucătorii de bursă ziua cea mai fericită din ultimul sfert de veac: „Cu-prinși de extaz, jucătorii de bursă aruncau în aer folie de hîrtie care reprezentau comenzile pe anul 1955”. Ziarul nu pomenițe desigur că aceste comenzi nu reprezintă nimic altceva decît comenzile pentru exterminarea a milioane, a zeci de milioane de oameni. Au jubilat în ajunul anului nou și jucătorii de bursă germani: și acolo au sălătat acțiunile cînd speranțele de pace au început să scadă. Să spunem deschis: ei s-au bucurat prea de timpuriu — popoarele pot să le strice cheful.

Am vorbit mult despre principiul tratativelor, principii care trebuie să înlăture politica de forță. Nu odată ne-am adresat politicienilor și diplomaților. Trebuie să ne adresăm acum popoarelor. Desigur, principii tratativelor trebuie să triumfe, dar noi trebuie să spunem oamenilor simpli din toate țările: dacă nu veți țîr acum la masa rotundă pe diplomații și pe politicienii voștri, după aceea ei vă vor țîr pe voi la secțiile de recrutare, în tranșee, în adăposturi.

Popoarele Europei nu se vor împăca niciodată cu reconstituirea wehrmachtului. Nici un fel de combinații tenebroase urzite pe culorile sau pe la bufețele diferitelor parlamente nu vor da putere de lege acordurilor de la Paris. În favoarea acestor acorduri, de care depinde soarta Europei, au votat atîd în Anglia cit și în Franța, o minoritate de deputați. Este de frisoș să mai spunem că majoritatea alegătorilor din țările pomenite, ca și majoritatea cetățenilor din Germania occidentală, resping reconstituirea wehrmachtului. Nici un fel de politicieni abili nu vor reuși să împună majorității voința unei minorități într-o problemă de viață sau de moarte.

Partizanii păcii sînt plămada popoarelor. Rezultatul bătăliei, care prezintă cea mai mare importanță pentru pace depinde acum de eforturile noastre, de avîntul nostru, de jertfele noastre. Popoarele vor să trăiască. Ele nu vor permite reînvierea wehrmachtului. Ele vor salva pacea.

(Cuvîntare rostită la Biroulul Consiliului Mondial al Păcii de la Viena)

În căutarea cursivității

● Procurorul general al Italiei, Manca, a declarat că, în această țară, a crescut simțitor criminalitatea în rîndul minorilor. În prima jumătate a anului trecut, infractorii minori au săvîșit 16.168 infracțiuni — aproximativ cu 4.500 mai multe infracțiuni, în comparație cu prima jumătate a anului 1953. Manca a relevat că una din principalele cauze a creșterii criminalității în rîndurile minorilor sînt filmele și romanele poliștice importate în mare parte din Statele Unite.

● Ministerul agriculturii al S.U.A. anunță că recolta de cereale pe anul 1954 este inferioară cu aproximativ 7% celei din 1953. Scăderea producției de cereale în S.U.A. se datorește politicii de reducere sistematică a suprafețelor însămînțate, dusă de guvernul american în scopul menținerii artificiale a unor prețuri ridicate la produsele agricole.

● În unele mine din Ruhr sările mîpșurător au fost micșorate în ultimul an cu 5—10%.

● Monopolurile carbonifere vest-germane au obținut și în acest an beneficii uriașe. Astfel, societatea „Niederrheinische Bergwerke” și-a sporit beneficiile cu 35% față de 1952, societatea Friederich Heinrich cu 20%, societățile Diergardt Meivison și Bley Herbert cu 40 la sută etc.

În pofta faptelor și bunului simț, polițienii din Statele Unite. Analiza și Franța continuă să afirme că acordurile de la Paris sînt o „armă a păcii”. În realitate însă, aceste acorduri sînt îndreptate spre reînvierea militarismului german, spre crearea unui locar de război în Europa. (Ziarele)

Desen de Kukrinetsi